

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24-	v upravnemu prejemcu:	K 22-
celo leto	K 24-	celo leto	K 22-
pol leta	12-	pol leta	11-
četr leta	6-	četr leta	5-50
za mesec	2-	na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v prilici levo), telefon št. 24.

Izhaja vsak dan zvezči tizemstvi nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petrostorna petit vrsta za enkrat po 16 vin, za dvakrat

po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahava vrsta 20 vin.

Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijsih po dogovoru.

Upravnemu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd.,

to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatke naročnice se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 88.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto	K 25-
pol leta	13-
četr leta	6-50
za Ameriko in vse druge dežele:	2-30
na mesec	celo leto . . . . . K 35-

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisniku ali znanka.

Upravnštvo (spodaj, dverišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 88.

Tudi zadnji mož!

Početje klerikalne stranke je ustvarilo — kakor kažejo priprave za deželnozborske volitve — nove razmere na Kranjskem. Slabo in brezvestno gospodarstvo klerikalcev, združeno z vnebovpijo krivčnostjo in najbrutalnejšo nasilnostjo, je zbljalo frakcije in stranke, ki so sicer med seboj in nasprotju, na parallelno delo zoper klerikalno strahovalo. Razlike med temi strankami in frakcijami sicer niso pomembne, toda stopile so v ozadje in tako jih vidimo, da gredo, četudi ne roko v roki, pa vsaj v nekem prijateljstvu, zoper sovražnika vsega, kar je lepo in dobro, koristno in pošteno, zoper črn klerikalizem.

Naprednjaki, neodvisni agrarci in socijalni demokrati, med katerimi je sicer velika razlika, gredo v boji proti klerikalni stranki. Spoznanje, da je klerikalna stranka nesreča za deželo in za vse stanove, je premagalo vse pomisleke. Boj klerikalni strahovalci — to je klic, ki doni po celi deželi, ki je zbljalo vse ljudi dobre volje in jih navdal z eno željo: da bi bila pri prihodnjih deželnozborskih volitvah zlomljena ta strahovalna, ki je že ni več prenašati in ki že ne ljudi v obup.

Napredniki, neodvisni agrarci in socijalni demokrati gredo vsak zase v boji proti klerikalcem, deloma si bodo postavili tudi nasprotné kandidate, vendar je cilj in namen njihovega boja vsem eden in isti, vse večna ena misel, vsi so prešnjeni istegaj hrepenjenja, da bi po novih volitvah nastale take razmere v deželnem zboru, da bi ne imela nobena stranka sama zase večine.

Klerikalci imajo v predstoječem volilnem boju dosti ugodnejše stališče, kakor njihovi nasprotniki. Ne samo, da imajo veliko večino občin v rokah, da imajo na razpolaganje ves vpliv deželnega odbora in da jim gre vrlada na roko — imajo tudi v duhovnikih agitatorje, kakršnih nobena druga stranka ne premore. Moč cerkve je velika, agitacija duhovnikov na leci in v spovednici je izdatna in terorizem, s katerim so vajeni duhovniki delati, je strašna moč. Kaj bi bili klerikalci, ko bi zanje ne delali duhovniki. Prvi veter bi jih odnesel.

Ne vdajamo se nobenim iluzijam in vemo, da pri predstoječih volitvah

klerikalna stranka še ne bo izginila. Njena smrt je zagotovljena. Padla bo v tistem trenotku, ko pride neizogibni finančni krah v deželnem gospodarstvu. Zavozila je vse tako, da zano ni rešitev. Ali pri predstoječih volitvah ji še ne bo zapel mrtvaški vzpone.

Pač pa se lahko zgodi, da izgubi nekaj mandatov. Lahko, pravimo, se to zgodi, kajti nasprotje zoper klerikalno stranko je tako veliko, da se mora časih že imenovati sovražstvo. Če bi danes imeli popolnoma svobodne volitve, če bi duhovščina ne smela zlorabljati svoje cerkvene avtoritete, bi klerikalci ne dobili ne enega mandata. Še kandidirati bi se ne upali. Toda z ozirom na duhovsko agitacijo in na duhovski pritisk morajo vse stranke računati s tem, da bo boj do skrajnosti srdit in da bo odločitev lahko odvisna od vsakega posameznega glasu. V nekaterih okrajih je položaj že danes tak, da nimajo klerikalci pravzaprav nobene zaslomite več med volilci in je izid volitve le odvisen od tega, koliko volilcev bodo duhovniki v zadnjih urah spravili na svojo stran.

Za vsak glas pojde, vsak glas postane lahko važen, morda tudi odločilen. In zato je treba delati, da pride tudi zadnji mož na volišče in da odda svoj glas za tisto stranko, kateri pripada. V deželi imamo volilno dolžnost. Toda ljudje so časih taki, da zataže svoje prepirjanje, kadar vidijo, da bodo ostali v manjšini. V tem oziru so socijalni demokrati lahko drugim v izgled. Tudi če je v kaki občini en sam socijalni demokrat, bo volil s svojo stranko, čeprav ve, da ostane osamljen. Tako zavest je treba vcepiti tudi volilcem drugih protiklerikalnih strank. »Pa če bi ostal popolnoma sam — glasoval bom s svojo stranko« — ta misel naj navda pristaše vseh protiklerikalnih strank. Ne samo zato, ker pojde lahko za vsak glas, nego tudi zato, da se izkaže, koliko je volilcev v protiklerikalnem taboru. Čim več glasov, toliko slabše za klerikalce, važno je to tudi zategadelj, da bodo merodajni krogri v državi spoznali, kako moč reprezentirajo protiklerikalni volilci.

Reklamacijo postopanje je končano in v kratkem dobe volilci glasovnico in legitimacije. Zdaj je torej čas za delo, da pride tudi zadnji mož na volišče in da bo glasoval proti klerikalni stranki.

omahljiv, ker bi me vsi pošteni ljudje v naši občini naravnost zaničevali in me zasmehovali, če bi mirno pozrl od mladega prihajača tako brezstuden napad na poštenega svojega očeta. Vsaj so tudi vsi trezno in pošteno misleči ljudje naravnost zahtevali od mene, da naj črnemu obrekovcu naprem ušesa in ga podučim, da ne sme brez kazni pljuvati na čisti grob moža poštenjaka.«

»Torej drugi ljudje so te podkuili in nahujskali in nahujskan od drugih ljudi si se zatekel k odvetniku, ne da bi poprej kaj vprašal za svet svojo mater, ki je vendar tudi prizadeta. Ce bi bil to storil, bi ti bila jaz to odločno odsvetovala, ker kot krščanska žena ne služim sovražtu, temveč ljubezni in spravi. Ravnam se tu po vzgledu našega izveličarja, ki nas je učil, da moramo ponuditi še drugo lice, ako smo prejeli udarec na desno lice. Malo imaš zaupanja do svoje matere, da tega nisi storil. Zato ti pa danes kot mati, ki te je nosila 9 mesecev pod svojim srcem in ki te je v bolečinah porodila, levezam, da mora opustiti vse nadaljnje korake proti kaplanu Urhu in pri ljubljanskem odvetniku preklicati dano naročilo. Ako še nisi popolnoma zavrgel četrtje božje zapovedi, bodeš izpolnil ta ukaz svoje matere, ki to tudi od tebe pričakuje.«

Deželni odbor vojvodine Kranjske in podpora revnim slovenskim visokošolcem na Dunaju.

Na Dunaju, 20. nov.

Sirši javnosti je še v spominu, da je tekom letosnjih velikih počitnic nastopilo slovensko visokošolsko dijaščvo in poskušalo rešiti slovensko visokošolska podpora društva izhude denarne krize. Namen teh vrstnic ni, raziskovati, v kolikso je ta akcija posrečila, pribiti hočemo le dejstvo, da je pomanjkanje slovenskih visokošolcev doseglo že vrhunc in je bilo diaščvo prisiljeno, seči po samopomoči, da se reši gmotnega propada.

Casi in dogodki, kateri pravkar hite mimo nas, so v veliki meri — v mnogih slučajih tudi katastrofalno — vplivali na naše diaščvo. Ni čudno; marsikateri dijak se je preje lahko preboril skozi ona leta v visokošolskem mestu na ta način, da si je preskrbel skromen kredit pri denarnem zavodu, kar mu je omogočilo vsaj udobnejše stradanie. Tudi zase je sem in tja lahko drugače kaj preskrbel in končno so bila diaščka podpora društva dokaj stalna in zanesljiva opora revnemu dijaku. To se je v zadnjem času korenito izpremenilo. Vsled gospodarske krize so izostali zgoraj omenjeni prejemki polnomoma. V slovenskih visokošolskih podpornih društvih so prejemki v veliki meri zaostali za potreščinami, ne pa za razdeljenimi podporami, ki so se merile seveda po višini prejemkov. Ako hočemo samo s številkami to stanje označiti, si lahko vzamemo za primera diaščko podporno društvo »Radogoj«, ki je moglo lani podleti 47 prisilcem brezprestnega posojila do 200 K. letos pa 17 — prisilcev pa je bilo nad 80 (osemdeset). Številke govore dovolj jasno.

Umevno je torej, da se v tej veliki stiski marsikateri zateče s prošnjo za izredno podporo k tej ali oni javni korporaciji. Tako na primer k deželnemu odboru vojvodine Kranjske, ki idriški mestni občini itd.

Lani smo bili priča ustudnega početja v zadevi dovolitve po idriškem občinskem svetu sklenjenih vi-

sokoških podpor. V proračun mesne občine tozadenvno postavljeni znesek se je znižal potom varuhu občinske avtonomije, t. j. deželnega odbora. Meseca maja letosnjega leta je bila na ta način znižana podpora že izčrpana in, dijak, glej, kako se bo preživel do konca leta, torej celih sedem mesecev. Znani so nam v srce segajoči slučaji pomanjkanja, v katero so bili pahnjeni prizadeti idriški dijaki. Treba je le premisliti: teknik — na koncu svojih študij, z najlepšimi upi na skorajšnje osvojenje iz tega človeka nevrednega življenja, je postavljen pred dejstvo: prenehaj s študijami, kajti enemu človeku se je zdelo primerno, da umiri tvojo eksistenco, ker nisi eden izmed tistih, ki pravijo: »Gospod, gošpod!« Človek se nehote zgrozi pri pogledu na takega reveja, ki je tako nesrečen, da ga je oobsodil en sam mogočnik. Življenje, nevredno zadnjega berača, živi na ta način oobsoden dijak. Idriški klerikalci so v tem oziru že bolj hladnokrvni. Njihovi pristaši s takim postopanjem deželnega odbora ne izgube ničesar. Deželni odbor že sam poskrbi, da ti pristaši ne trpe »pomanjkanja«.

Že omenjene podpore so se znižale z izgovorom, da ne gre obremeniti proračuna s tako »ogromno« postavo. No, tako hudo ne bo. Kaj pa, če bi odgovoril čuvar občinske avtonomije, deželni odbor, kako je s tistimi obremenitvami deželnih računov, ki bi se glasile na primer: Podpora nepotrebnu, nevrednemu dijaku, ki je »naš« somišljenik. Da se ne bo moglo trdit, da je to le sumnjenje, evo dejstva:

Za šolsko leto 1913/14 je dovolil deželni odbor zopetno podporo med drugimi tudi dvema »somišljenikoma«; to sta dva klerikalna idriška teknika, po 600 K (beri: šestih sto kron). Deželni odbor se je pa menda zmotil. Nakazal je denar rektoratu dunajske teknike, da ga izplača. Rektor ima pa gulinivo, časih sicer sitno, v tem slučaju pa prekoristno navado, da prebrskra preje malo po katalogih o položenih izpitih, predno prizna, da je srečni prejemnik tudi vreden takega dobitka. Obstoji namreč določba, ki pravi, da sme potom rektorata nakazani denar za ustavne in podpore dobiti le oni, ki dokaže, da ima najmanj 50 učnih enot in da je šolnine oproščen vsaj polovično. Doseči na tekniki 50 učnih

lastni sin ne bode ubogal in poslušal svoje matere. To sem pa tudi dolžna storiti, ker sem od zanesljive strani zvedela, da si ti le nahujskan in da se tudi krivčno podtikuje mlademu kaplanu, da je na javnem shodu blatin in črnih poštenih imen mojega moža. Ako hočes torej, da ne bode svet doživel, da bode morala pred sodiščem lastna mati odrekati sinu pravico do tožbe, potem se spameruj in mi obljubi, da bodes pri svojem odvetniku takoj umaknil svoje naročilo za tožbo proti kaplanu Čuku. Če pa tega ne storis, potem ti danes povem, da budem, čim se vloži tožba, šla k sodišču in le-tam izjavila, da kot vdova po pokojnem Blažu Novaku tebi ne priznavam pravice za obrambo njegovega poštenega imena, ker pristoja ta pravica edino le meni kot njegovi vdovi, dokler sem živa in budem sočasno tudi izrekla, da kot vdova odpuščam toženemu kaplanu Čuku vse morebitne žalitve, čeprav sem prepričana, da obtoženi kaplan ni kaj takega nikdar zagrešil. Voli torej in se odloči, ako hočes ubogati in poslušati svojo mater, ki ni nikdar ni storila kaj zaleda, temveč samo dobro, ali ako se hočes ravnat po sebičnih nasvetih tujih podpihovalev.

»Ali je to tvoja zadnja beseda?« vprašala je razburjeno županja svojega sina. »Ali so ti drugi ljudje več, kakor tvoja rodna mati. Ali bodes raje ubog tuje ljudi, kakor svojo mater?«

»V ti zadevi vam ne morem ustreziti ljuba mati, ker bi bil nevreden sin svojega poštenega očeta.«

»Tako torej, tako govoris sin proti svoji materi, to bodes še poniam in brido obžaloval.«

S temi besedami je končala mati županja razgovor s svojim sinom, odšla iz sobe brez pozdrava in zapoltnila za seboj vrata.

enot na leto, niso mačje solze; treba je biti pridnim, pa se stvar le doseže. Pri omenjenih dveh »somišljenikih« pa rektorat kljub vestnemu štetju ni mogel priti čez številko 4 (stiri), odnosno 2 (dve); tudi nista bila oproščena šolnine. — Ta učni »uspeh« seveda ni tako sijajan, kakor bi kdo sodil po višini dovoljene podpore.

Tega bi ne navajali, ako bi se ne hvalili taki »somišljeniki« deželnega odbora, da jim ni treba ganiti niti z mezincem, pa vseeno dobe podpore. Tudi bi tega ne navajali, ako bi bili dotičniki podpore potrebeni; resnica je namreč, da življenje takih podpirancev ne odgovarja revščini, na katere bi se lahko sklepal po višini podpore. Baš nasprotno. Meri se menda le po intenziteti »prepričanja«. Če hočemo biti odkriti, moramo navesti še dejstvo, da sta že omenjena »pristaša« bila vsekakor upravičena do povišanja podpore napram oni v lanskem letu in to vsled požrtvovalne udeležbe na katoliškem shodu.

Kadar vloži revej torej tudi potreben in vreden dijak na deželni odbor prošnjo za podporo — dijak ima recimo 70 učnih enot v enem letu —, pa ne more deželni odbor najti »kvalifikacije« po prejšnjem receptu, sledi siognuto odlok: »da se prošnji vsled pomanjkanja tozadenvnega kremiti ni moglo ugoditi.«

Neki deželni odborniki se je ob takih priložnostih malo pre-dkrito izjavil. Dijaku, ki ga je prišel osebno prosit v zadevi izredne pod

nmenju dunajskih mladih židov najbolj fest fant na Štajerskem. Naši župnički nam ga tako predstavljajo. Najprej ima v nedeljo rano mašo in pridigo, da ga naše ženske od daleč občudujejo i — i! Potem pride naš Dični na politično zborovanje v kratkem jopiču, da ga občudujemo spredaj in zadaj. Ta bo čisto gotovo prišel in ravno tak bo. Ponudite mu mesto kruha in soli veliko vrčo žlindre, drugače ga ne prezenete.

Če bi bilo mogoče, še lepsi bode drugi govornik dr. Ant. Hohnjec, je zelo sladek, kakor saharin. Ta je profesor moralike, kakor dr. Krek. Dr. Hohnjec že tudi leta in leta bega po deželi gor in dol in je nadorganizator mladine, »Slov. Gospodar« pa vedno pravi »dr. Hohnjec rožice sadi«. Tam za Dretu jih je tudi že pred dvema letoma plet. Res pa je, da te rožice včasih hudo zasmrdijo, če psova in obrekuje Družbo Ciril-Metodovo. Govoranci zna samo eno: o izobrazbi mladine: traja navadno eno uro in »Slov. Gospodar« ne pozabi nikdar pristaviti, da je govoril z »le njemu lastno vnmemo in zgovornostjo.« Torej ta dva sta nevarna!

Prišli bodo še menda drugi, ki pa niso tako nevarni. Njibliže bi imel naši dični Terglav-Cepur. Ta pa ne govori, predvaja le »brzoparilnik«, ki si ga seboj prinese. Ni nevaren. Prišel bo tudi menda od Ptuja dični Mihael Brencič. Tudi ni nevaren. Zna le en govorček »o bralnih društvih«. Prišli bodo še menda boljšni Roškar, miroljubni Pišek ... vse nič nevarni. Tak kranjski volilci, pozor! Sprejmite jih, katere vam priporočamo in ravnatje ž njimi, kakor jim gre. In kakor boste vi z njimi ravnali, tako bomo mi ravnali drugo leto o volitvah z vašimi govorniki, ki bodo prišli k nam razlagat sv. pisma na deželnih avtomobilih. Fertik!

Mi sami in samo mi!

To je naslov letaka, ki ga je izdal kmečka stranka in ki je prvozročil med klerikalci jok in Škripanjez zobi. Ker je letak podučen in zanimiv prijavljamo ga dobesed:

Kot zastopniki kmečkega ljudstva so prišli farovški ljudje do večine v deželnem zboru. Kmečkemu ljudstvu so obetali zlate gradove, kadar dobe moč v roke. Prisegali so, da spremene Kranjsko v deželo, kjer se bosta cedila med in mleko. Poglavitne oblube so bile: Prvič pomoč zoper zadolženje kmečkih posestev, drugič ustanovitev deželne požarne zavarovalnice, tretič ustanovitev deželne živinske zavarovalnice in četrtoč ustanovitev zavarovalnice zoper škodo po toči. Koliko teh obljub so izpolnili? Niti ene! Pač pa so ustanovili svojo zasebno zavarovalnico zoper požar, pri kateri razni klerikalci lepe denarie služijo in ki kmete neusmiljeno tožari za vsak vinar. V deželnem zboru je moral napredni poslanec staviti predlog, da naj se ustanovi deželna živinska zavarovalnica. A kaj so napravili klerikalni poslanci, kaj jih je kmečko ljudstvo izvolilo? Izključili so tega poslanca iz seje, da ni mogel govoriti o živinski zavarovalnici. Ubogo prevarano kmečko ljudstvo!

Kakor hitro so farovški mogotci prišli do deželnega gospodarstva, so izdali geslo: »Mi sami in samo mi!« Kmalu pa so pokazali, kako si oni to tolmačijo. Prvo, kar se zgodi v novem deželnem zboru je, da se izvoli deželni odbor, ki zastopa de-

želo. Le poglejmo besede in dejanja farovških ljudi. Dr. Šusteršič je dejal nekoč: *Tisti stan, za katerega moramo v prvi vrsti skrbeti, je kmečki stan!* Pa poglejmo: *kdo zastopa kranjske kmete v deželnem odboru?* Mar je deželni glavar, advokat dr. Šusteršič kmet? Mar je farovški deželni odbornik, advokat dr. Pegan kmet? Mar je farovški deželni odbornik zdravnik dr. Zajec kmet? Mar je kapelan dr. Lampe kmet? In če bi že nihče ne bil kmet, ali je kdo od vseh teh štirih zastopnikov kmete dežele kranjske vsaj kmetijski veščak, ali človek, ki ve, kaj je kmetija? Ali ni največja sramota za kranjske kmete, da ima glavno besedo o kmetijstvu in živinoreji kapelan Lampe, o katerem vsakdo ve, da se v lamenatu še tega ni naučil iz živinoreje, da bi ločil kravo od bik!

Mi sami in samo mi! so vpili farovški petelinji po vseh shodih in tako tudi — delali! Prvo, kar so storili v novem deželnem zboru je bil sklep, da se povpraša število deželnih odbornikov od 4 na 5. Petega so dobili farovški veljaki. S tem so za »blagor kmeta« dvignili letni izdatek za plače deželnih odbornikov od 23 tisoč na 27 tisoč kron. *Mi sami in samo mi!* so dejali gospodje in ker jim je deželno odborništvo premalo neslo, in ker so se bali javnosti, so skovali načrt, po katerem bi natihem in po ovinkih prislali do povpraška. In res, vrgli so se na potne troške in dijete. Na potovanju sicer človek več porabiti kot doma, a to, kar so ti gospodje v zadnjih letih »zacerali«, presega že vse meje. Leta 1907 so dobili deželni odborniki za »na pot« komaj 515 K. Leta 1908, ko so dobili vajete v roke Šusteršič in drugi, so že dobili 4606 K! Dober tek! L. 1909 izkazujejo izdatki 5954, leta 1910 6375, leta 1911 10.993, leta 1912 pa že 11.555 K. Torej v petih letih so potni stroški za deželne odbornike poskočili od 515 K na velikansko vsoto 11.555 K!

Gospodje niso zastonji vpili! »Mi sami in samo mi«. Ta izdatek je tembolj upoštevanju vreden, ker so si ga večinoma med seboj razdelili dr. Zajec, dr. Lampe in dr. Pegan, ki so si na ta način po ovinkih zvišali plače od 4000 na skoraj 8000 kron. V zadnjih petih letih so deželni odborniki — in farovški so večinoma vse sami pojedli — dobili za potne troške in dijete okoli 50 tisoč kron! Kdaj bi ta denar zavozil tisti kmet, ki je te gospode volil v deželnem zbor?

Geslo »Mi sami in samo mi« imajo farovški mogotci vedno pred očmi. In mislili so si, kdo se bo vozil z železnico? kdo z vozom? Za male potne troške, ki jih mi dobimo, se nam to ne izplača! Zato kupimo za deželni denar davkoplacovalcev avtomobil. Gospodje so pa takoj kupili kar dva. Enega za deželo, drugega bol »nobel«, da se v njem lahko vozi gospa glavarica in druge deželne dame. Avtomobili so dragi, drag je voznik, drag bencin, ki goni avtomobil. A kaj mar to ljudem, ki skrbe »v prvi vrsti za kmetu!«

Avtomobili so stali davkoplacovalcev leta 1911 21 tisoč kron, v računskem zaličku za l. 1912 pa je vpisan že izdatek za avtomobile v znesku trideset tisoč kron. V resnicu so poskočili vsi deželni potni troški in dijete ter avtomobilni izdatki od 1524 K v l. 1906 na 60.000 K v l. 1913! Ogromna svota, ki reže ne le globoko v žep davkoplacovalcev, marveč naravnost v njihovo meso! Ta svota pa da tudi najbolj nezaved-

nemu volilcu misli! Lampe se izgovarja, da se je zadnjih 5 let več delalo. Je nekaj resnice na tem, a res je pa tudi, da služi deželni avtomobil gospodom farovškim odbornikom v prvi vrsti za politično agitacijo in še v peti, šesti vrsti za prave ljudske potrebe.

To nam potrjuje tudi postopanje deželnega odbora samega, ker skriva račune. Dr. Lampe je, pozvan od deželnega odbornika dr. Novaka, predložil računov o dijetah in potnih troških deželnih odbornikov za leto 1912 le za 5000 K, za okroglih šest tisoč kron je Lampe skril račune. Tudi v deželnem zboru Lampe ni podal niti računov, niti pojasnila, kam je šlo 6000 K, ki so izkazani v letnem zaključku.

Dr. Lampe misli, da je bilo zadosti, da je o tem v deželnem zboru molčal in da ga niti sram ni bilo, ker ni podal računa o javnem, njemu zaupanem denarju davkoplacovalcev. Kaj bi si mislili ljudje, o vašem županu, ki bi tako skrival račune kot jih dr. Lampe? Večje lumenje si v javni upravi misli ni mogče. Vsi volilci pa vprašajte vse povsod farovške ljudi, ki so računi o 6000 kronah, ki so jih zavozili deželni odborniki l. 1912.

Mi sami in samo mi, vpil je tudi deželni glavar dr. Šusteršič ter tudi tako delal. Odkar stanuje on v deželnem dvorcu, se je začela v njem neznanjska potrata. Preje so šparali na vseh koncih in krajih, sedaj delajo z denarjem, kakor svinja z mehom. En sam primer! Leta 1903. je cel deželni dvorec porabil električne luči za 1225 K, lansko leto pa za celih 5286 K! Pri tem je pa treba pomisliti, da imajo sedaj luč, ki porabi za 1/3, manj toka kot ona preje. Če potrata pri razsvetljavi v deželnem dvorcu se je še celo dr. Gregorčič zgražal v finančnem odseku deželnega zборa. A od kod takо velikanski izdatek? Če je le en farovški deželni odbornik v deželu dvorcu, razsvetljeni so vsi hodniki, če je pa v njem deželni glavar, ali kadar je doma gospa glavarica, potem gore vslustri in cel dvorec je tako razsvetljen, kot cerkev na božično noč. Ali je to treba? Ali se pravi to delati za kmete?

Pa zgodilo se je še vse kaj drugača! Deželni glavar dr. Šusteršič je dal popraviti svoje stanovanje v deželnem dvorcu in za to popravilo izdal, kakor se zatrjuje, 60.000 K. Od te vsote je na prav zvijačen način izkazanih v računskem zaključku za l. 1912 42.000 K, torej še vedno vsota, ki je naravnost neverjetna. **Ubogi kmet!** Kako bi Ti potreboval 42.000 K, ki jih je od Tvojih žuljev, iz Tvojega žepa porabil samo za popravo stanovanja Tvoj »ljudski« zastopnik dr. Šusteršič! S 60.000 ali pa tudi samo s 40.000 kronami bi se marsikdo rešil vseh dolgov in bi spravil svojo kmetijo v tak red, da bi bilo celemu svetu za zgled. Poznamo kmečke hiše, ki premorejo eno samo posteljo, dočim je zabil deželni glavar samo v popravo 60.000 K denarja davkoplacovalcev. S 60.000 kronami bi kmet rešil sebe, svojo ženo, svoje otroke in vso svojo okolico, da bi mu ne bilo treba hoditi s trebuham za kruhom, tja v daljno Ameriko in drugam. A kaj pomaga! Kmet gre v nič! Dr. Šusteršič si misli: »**Jejmo in pimo, dokler živimo!** Mi sami in samo mi!«

Volilci! Še nekaj dni in z glasovnico v roki pojde na volišče. Če kje, velja tudi pri izberi kandidatov planu njegove brezstidne napade na pošteno ime njegovega pokojnega očeta, ker je ta grožnja zrasla nedvomno na župnikovem zeleniku, ker bi njegova mati kot priprosta kmetka ženica sama nikdar ne prisla na takto misel.

Današnji poskus svoje materje je sicer Ivan Novak odbil, ker je bil to kot mož, ki je nad vse ljubil in spoštoval svojega pokojnega očeta, tudi storiti dolžan. Vedel je pa zaeno, da mu njegova mati, ki je bila vedno precej svojeglava in trmasta, tega ne bude tako hitro odpustila ali celo nikoli, če bude še nadalje ostala v mrežah mladega župnika, pri katerem je Ivan vedno bolj spoštnaval njegovo hinavsko naravo in zahrbitnost. Popolnoma si je bil na jasnen, da mu mladi župnik poraza takozvane »Samostalne stranke« pri občinskih volitvah, dasi se župnik vsaj navidezno ni vtikal skoro nič ali vsaj navidezno v te volitve, ne bode z lepa odpustil, ker zna katoliški duhovnik temeljito sovražiti in to še čez grob.

Instinkтивno je tudi Ivan čutil, da utegnejo iz te njegove zadeve proti kaplanu Čuku, ako se ne vda zahtivi svoje matere, nastati še velike zapake njegovemu srčnemu razmerju s cerkovnikovo Lenico in posebno njegovim nameri, da jo pripelje kot gospodinju k svoji hiši. Ker je bila Lenica kot hči ubogega cerkovnika

pregovor: »Kakor si posteljete, tako boste ležali. Volitve v deželni zbor so gospodarsko vprašanje, kakor so volitve v občinske zastope gospodarsko vprašanje, ki je v najožji zvezi z Vašim premoženjem, z davki, z Vašim žepom. Ne gre za vero, mareve za vaš denar! V deželni hiši se gospodari, kakor gori popisano, zato tako, ker se gospodari brez kontrole. Od 50 poslancev ima farovška stranka 26 poslancev, torej nad polovico, vsled česar gospodari ta stranka sama in pod enim klobukom. Kmetje! Vi veste, da je občinski gospodarstvo najboljše, da so računi v občinskem gospodarstvu najbolj čisti, če se odborniki med seboj ribajo in med seboj nadzirajo. Toda pri domačih občini gre le za kronce, pri deželnem gospodarstvu za tisočake, milijone, ki jih mora plačevati davkoplacovalci sam.

Kmetje! Volilci! Na noge, na dešo, da pridejo v deželnem zbor domači ljudje, ki ne poznajo potrate, ki so pametni gospodarji, ki poznajo Vaše potrebe, ki imajo voljo in zmožnost Vam pomagati. V boj! za samostojne kmečke in samostojne ljudske kandidate, ki ne pripadajo farovški, a tuji ne liberalni stranki, in ki morajo postati v deželnem zboru pravi naši tolmači kmetskih in ljudskih potreb. Kmetje pošljimo v deželni zbor svoje posilance, da bodo gledali farovški gospodi na prste!

Kmetje, pomagajmo si mi sami in samo mi!

Rako naj pogledam v oči, sivolasemu starčku!

(Izviren dopis.)

V Sofiji, 19. nov.

Sliko zanimivih podrobnosti pribujejo sedaj naši listi izza kulis dogodkov, ki so povzročili za Bolgarsko katastrofalni preokret na Balkanu, da bi moral vsak dan poslati vašemu listu obšireni dopis, aby hotel, da bi bila slovenska javnost informirana o vseh vprašanjih, o katerih se z načelju intenzivnostjo razpravlja baš sedaj v bolgarskem časopisu.

V to pa mi nedostaja potrebnega časa, zato se moram omejiti zgolj na naročila, vsebujoča samo najinteressantnejše momentne slike iz našega javnega življenja.

V ospredju vse javne diskusije, stoji sedaj vprašanje, ali se naj car Ferdinand odpove prestolu, ali ne.

Na čelu listov, ki razpravljajo o tem vprašanju, koraka dnevnik »Epocha«, katerega sem citiral že v svojem zadnjem dopisu.

V današnji svoji številki pričuje »Epocha« pod naslovom »Ali se naj odpove prestolu?« uvodnik, v katerem piše med drugim:

»Dogodki upravičujejo domnevanje, da dunajska diplomacija ni bila tuja ideji o drugi balkanski vojni, s katero bi se naj razbila balkanska zveza, naperjena proti Avstro-Ogrski. V pogodbi balkanske zvezze se je namreč nahajala točka, da mora Bolgarija dati 200.000 mož na razpolago Srbiji v slučaju, da se le - ta zaplete v vojno z Avstro-Ogrsko.

Rusija je bila odločna nasprotnica bratomorne vojne, ne samo zategadel, ker bi se s to vojno zadal smrtonosen udarec veliki ideji slovenske vzajemnosti kot protivseserščizmu, marveč v prvi vrsti zato, ker se je v zavezniško pogodbo vzel 200.000 bolgarskih bajonetov

na izrecno zahtevo ruske diplomacije, ki je to bolgarsko armado hotela na eni strani porabiti pri razgromu avstro-ogrskih monarhij, na drugi strani pa je s to določbo hotela skušati carja Ferdinanda, da - li se je res odpovedal vseh vezi z Avstro-Ogrsko.

Vemo namreč docela gotovo, da je car Ferdinand, ko je šlo za to, da podpiše zavezniško pogodbo s Srbijo, trpel velike duševne muke in da je v trenotku, ko je podpisal to pogodbo, vzkliknil napram enemu izmed svojih svetovalcev z globokim vdihom:

»Kako naj nekega dne pogledam v oči sivolasemu starčku — avstrijskemu cesarju!«

A ne samo oziri na cesarja Franca Josipa so vodili cesarja Ferdinand, da je pomislil, podpisati zavezniško pogodbo s Srbijo, marveč tudi oziri na brata princa Filipa Kobilškega; princ Filip je namreč še danes višji oficir v avstrijski armadi in prigodilo bi se lahko, da bi si nekega dne stala oba brata oči v oči nasproti na bojišču! . . .«

List se nato vrača k vprašanju o carjevi abdakciji in piše:

»Narod zahteva maščevanje radi katastrofe, ki je doletela Bolgarijo. Nujno je potreben, da se nekdo žrtvuje in se s tem odkupi za vse ono, kar se je zgodilo — po njegovih ali brez njegove krvide — in se odloči za veličastno žrtev, zares težko zanj, ki ni hotel preje poslušati nasvetov, niti naših, niti svojih bivših ministrov, — da se odpove prestolu na korist svojemu sinu prvencu.«

To svetujemo mi, to svetujemo danes vsi prijatelji carja Ferdinand!

Pripominjam, da je vsa javnost prepričana, da je car Ferdinand doigral svojo vlogo v Bolgariji in da je najbolje, da se prostovoljno umakne, ker reši s tem vsaj svojo dinastijo, ki bo sicer tudi ugrožena, ako car Ferdinand in doglednem času ne napravi odločilnega koraka, ki ga od njega pričakuje vsa Bolgarska.

Štajersko.

Iz Brežic. Gledališki odsek Čitalnice v Brežicah letos pr

na je bila razprodana, začetek netočen, ker je tudi občinstvo netočno.

Vprašanje slovenske gimnazije v Celju. Tudi »Slov. Gospodar« obravnavata po svoje to važno vprašanje; prežvekuje namreč priznjene »Stražine« napade na — dr. Kukovca, da dá svojo hišo na razpolago za gimnazijo in da si upa od erarja celo zahtevati najemnino. Kakor »Straža« pa molči tudi »Slov. Gospodar« o kardinalnem vprašanju, kaj namenava storiti naši klerikalni državnii poslanci za razširjenje slovenske gimnazije višjo in za novo gimnazisko stavbo? Vlada je drzno prelomila svoj čas določeni junktum v celjskem gimnaziskem vprašanju; nemška gimnazija pride drugo leto v lepo novo poslopje, slovenska pa ostane pri štirih razredih v zasebnih hiši. O tem bi se bilo dobro razpisati, ljubi »Slovenski Gospodar«! In podregati svoje poslance, da res kaj delajo, ne pa samo svojo lenobo opravičujejo izgovori na — najemnino pogodbo dr. Kukovca z erarem. Na tak način se za gimnazijo nič ne doseže.

Dramatično društvo v Celju predi dne 23. novembra svojo tretjo redno predstavo in sicer 4 dejansko burko »Dva srečna dneva«, napisala Schönthau in Kadelburg. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

Iz Žalca. Kakor razvidimo iz nekega dopisa celjskega okrajnega glavarstva, ki se je razposlal minule dni vsem občinam, namerava štajerska namestnija založiti v domovinskih zadevah posebne tiskovine, ki bi jih naj v svrhu hitrejšega uradovanja v teh zadevah naročile vse občine. Te tiskovine pa so ali samo nemške ali pa dvojezične, samo slovenskih ni. Slovenske občine naj naznajo okr. glavarstvu, da na samonemške ali dvojezične tiskovine ne reflektirajo, temveč da zahtevajo samo slovenske tiskovine. Politične oblasti morajo imeti do slovenskih občin isto obzirnost kakor do nemških.

Iz Žalca. Od celjskega okrajnega glavarstva dobivamo včasi uradne dopise v naravnost nerazumljivi slovenščini. Kakor smo poizvedeli, prestavljajo na glavarstvu nemške koncepte na slovenski jezik osebe, ki ne znajo pravilno slovenski in ki zlasti niso prav nič vajene pravnih izrazov. To je škandal! Na celjskem glavarstvu bi morali biti vsi konceptni uredniki zmožni slovenščine — v resnici pa sedaj ni tam niti enega Slovenca. Naših juristov pa v politično službo ne sprejemajo.

Dramatično društvo v Žalcu. V nedelji, 30. novembra se vprizori v dvorani g. Robleka Šaloigra »Veharjevo letovišče«. Ker se bodo vršile odslej predstave redno vsakih 14 dni, opozarjamо tudi sl. občinstvo, da je pričetek točno ob 8. zvečer. — Odbor.

Klerikalci v besedah in praksi. Klerikalni listi neštetokrat zabavljajo na narodne dame in na »slavo gospodarstva« v njih, sami pa so se s takimi podjetji doslej še mnogo manj izkazali. Ne bodo vzel primerov iz sosednje Kranjske, saj imamo na Štajerskem vzgledov dovoli. Cel svet ve, kolike težave imajo celjski klerikalci s svojimi hoteli v Celju, Šoštanju in na Doberni; nič boljše ne gre slovenjgrški posojilnici z njim Narodnim domom, česar gostilniška koncesija še povrh ni niti v klerikalnih rokah. V Gradcu so sedaj s svojim društvenim domom v konkurzu in kako plačujejo svoje domove v Št. Iiju, Trbovljah, Hajdini, Št. Pavlu, Št. Petru in Velenju, vedo najbolje klerikalne posojilnice, ki bridko obžalujejo, da so v te stavbe zabilo svoj denar. Kadar bodo torej zopet klerikalci kaj govorili o narodnih domovih, bi jim bila pač priznana primerna skromnost.

Iz Šalovec pri Središču. Dne 18. t. m. ob 5. uri zvečer začelo je goreti pri hiši posestnika Maleca (domovinska hiša g. Alojzija Potočnika, c. kr. kontrolorja pošte hranilnice). Zgorelo je stanovanje, gospodarsko poslopje in vsi hlevi. Živino in nekaj pohištva so rešili, pogorelo je nekaj kokoši in vsi priedelki, še naložen stavbeni les. Gospodinja je dobila hude opeklne. Zavarovano je bilo za majhno vsoto. Ogenj sozantili, kakor se pravi domači otrok pri hlevih. Gasili so pridno domačini in gasilci.

Pozor! Blizu večjega mesta na Spodnjem Štajerskem je naprodaj opekarna iz izvrstno zemljo. Krožna peč je postavljena, znana tvrdka bi pod ugodnimi pogoji postavila v opekarne moderne stroje in dovolila ugodne plačilne pogoje. — Naprodaj je trgovina, tovarna sodavice in poštovno za skupaj 35.000 kron. Sprejme se pa tudi kompanjon z zneskom 10.000 K proti vknjižbi na I. mesto. — Naprodaj je posestvo v konjiškem okraju: lepe stavbe, sadenosniki, gozdovi, travniki, njive, vinogradi.

Ugodni prodajalni pogoji. Brezplačne informacije pri moški podružnici Bratibora v Celju.

Marburger Zeitung in »Deutsche Wacht« ste si od zadnjega Stallner - Negrijevega shoda, na katerem je označil dr. Negri postopanje »Südmarkinega« načelnika Wastiana v zadnjem zasedanju deželnega zborna s šuftarijo, hudo v laseh. »Deutsche Wacht« strejla načelnik nemškega narodnega sveta dr. Ambrositsch v velikimi topovi na »Südmarkinega« načelnika Wastiana. Wastianov zvesti oproda Jahn pa ne ostane dolžen odgovora v »Marburger Zeitung«; očita tam dr. Ambrositsch, da bi moral novopečeni načelnik Volksrata drugače nastopati proti načelniku Südmarke, češ, da v Celju rabijo prav pogosto Südmarkinega denarja. Sicer pa da se Marborčani prav nič ne bojijo »Deutsche Wacht«, ki ponatiskuje vse svoje članke iz »Deutschnationalke Korrespondenz« in izhaja sploh le v par eksemplarjih... Beležimo te prepire le kot vestni kronisti. Pack schlägt sich, Pack verträgt sich.

Ormoški okrajni zastop. Tudi »Slov. Gospodar« potrjuje, da so se pogajanja za delazmožnost okrajnega zastopa ormoškega razbila. Krvido vali list seveda na »liberalce«, ne zanika pa niti z eno besedo naših poročil o kompromisu z ormoškimi nemškutarji. In da so ta sramotni kompromis ne izvede, je glavni vzrok »liberalne trmoglavosti«. S tem pa, da »Slov. Gospodar« na naše težke očitke glede kompromisa nič ne odvrene, je potrjeno tudi sodelovanje dež. posl. Ozmeca in Meška pri tej grdi mešetariji z nemškutarji. Brenčič so spravili na ta način mandat in sedaj bi še radis pomočjo Nemecv prišli na krmilo v ormoškem okrajnem zastopu. Pa ne bo šlo!

V knjigovodski tečaj za kmečke posestnike. Od 27. do 30. decembra t. l. se vrši na štajerski deželnini kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni železnici peti knjigovodski tečaj za kmečke posestnike. Udeleženci dobre na zavodu prosto stanovanje. Nekateri manj premožni si izprosijo lahko podpore po 10 K. Tečaj traja štiri dni. Pouk se prične vsak dan ob osmih zjutraj. Prijave naj se vpošljijo do 10. decembra t. l. na ravnateljstvo štajerske deželne kmetijske šole v Št. Juriju ob južni železnici.

Mariborski Slovenski koledar za leto 1914. je ravnan izsel. Že lani je bil ta koledar zaradi svoje izvrstne vsebine pri občinstvu zelo priljubljen, pa tem več bode ta, ker je vsebina zares kot obsežna in zanimiva. Posebno opozarjam na članke, Balkan in Jugoslaviji. Pol leta med rannimi brati, Slovenska socijalna demokracija, Narodna delavska organizacija in Narodno socijalna zveza itd. Koledar je velik in močan 100 strani, a stane s poštnino vred 60 V. Pošilja se le, ako se v naprej pošlje denar v znak na založnika Vilko Weixl, veletrgovina, Maribor.

Solska vest. G. Ivan Barkart, učitelj v Ljutomeru, je napravil z dobrim uspehom izpit za meščanske šole v obeh deželnih jezikih. Mlademu, zelo nadarenemu tovarišu iskreno čestitamo!

Slovensko-klerikalni polom v Gradcu. Graško deželnino sodišče je dovolilo konkurz za premoženje društva sv. Marte v Gradcu. To društvo, ki ima namen zbirati v klerikalnem smislu organizirati služebna dekleta v Gradcu, je kupilo menda pred dvema letoma v Prokopijevi ulici gostilno »pri Andreju Hoferju« in napravilo iz nje klerikalni društveni dom. Po »Slovencu« in »Straži« se je takrat silno mnogo pisarilo o »cvetočem« klerikalnem društvenem življenju v Gradcu in pripovedovalo strmečemu svetu, da je to prva močna slovenska pozicija v naši deželni prestolici. Društvo, ki ga je vodil duhovnik Kalan iz Ljubljane, pa je imelo več faz in dobre volje na razpolago ko denarja in tako je moralno s 85.000 K dolga v konkurs. Kako dobro se je moralno gospodarstvo v gostilni, kaže to, da je pri neki južnotirolski trgovini dolga 38.000 K. Menda je bila na katoliških veselicah pijača gratis, da se je dobitio več »navdušenih udeležencev«. Nemci seveda sramote sedaj zaradi tega poloma ne samo klerikalce, temveč vse Slovence.

Drobne novice. Umrli je v Grajski vasi pri Gomilskem posestniku Martin Šlander, 77 let star. L. 1866 je bil v vojski na obeh nogah ranjen. — Iz Petrovč poročajo o poskušenih vložilih v trgovine Perger, Koščina in Godic. Sreča pa vložilci niso imeli nikjer. — Iz Šoštanj. 18. novembra ponoči so vložili neznanji storilci v graščino pl. Haeblerja, ki se nahaja sedaj z ženo in otroci na potovanju. Hišnik Rak pa se je zbudil in vložilce prepolid. Streljali so nanj z revolverji, ne da bi zadeali.

Roroško.

Vojaška beguna. Od 4. domobranskega polka v Celovcu je počel desetnik Jurij Messner, v Šmohorju pa domobranec Vinko Gartner.

Samomor. V Trnjivasi pri Celovcu se je ustrelil v sence bivši knjigovodja tveč Vogler. Našli so ga mrtevga. — V Lendkanal je skočila neka Poley. Navzoči so jo pravčno potegnili iz vode.

Mlada begunka. Iz Beljaka je počegnila svoji materi 15letna deklica Terezija Neuholdova. Materi je pustila pismo, v katerem pravi, da gre služiti v svet. Dekle so videli zadnjikrat v Podkloštru v spremstvu nekega železničarja.

Dviji lovci. Iz Krškega poročajo: V zadnjih dneh so zasledili v tamoznjih loviščih več divjih lovcev. Zbrala se je velika družba lovcev in orožnikov na lov na divje love. Ceta je prenoscila v nekih svilih. Zjutraj zgodaj so slišali strele in se začeli bližati divjim lovcom. Toda divji lovci so jih pravčno opazili in počenili. Preganjalci so našli v nekem jarku enega divjega lovca, ki je na begu padel čez 15 m visoko pečino in bležal težko ranjen v jarku. Piše se Josip Moser. Prenesti so ga morali v bolnišnico, njegove rane so nevarne. Zlomil si je več reber in je dobil težke notranje poškodbe.

Laško gospodarstvo na puljskem magistratu pred celovško porto. Meseca decembra se vrši pred celovško porto zanimiva obravnavava proti sleparskim laškim uslužbenecem na magistratu v Pulju. O tej stvari smo že mnogo pisali. Konstitali smo, da je to škandal, ki je mogično samo pri nas pod patronanco laške kamore. Zaradi goljufij in sleparij, ki so se vrstile na puljskem magistratu se je vršila že porotna obravnavava pred laško porto v Rovinju. Pred porto so bili vsi obtoženci, kljub temu, da so priznali veliki sleparstev in goljufij, oproščeni. To je iznenadilo celo laške kroge. Državni pravnik se je pritožil, uvelia se je stroga preiskava proti porotnikom in konec je bil, da se je odredila nova obravnavava in sicer pred celovško porto.

V nedeljo, 23. novembra ob pol 6. uri zvečer javen

volilni shod

v gostilni pri Šarcu (Rastoharju) na Karlovske cesti.

Volilci šentjakobskega okraja, vso na ta shod za deželnozborske volitve.

Primorsko.

Nevaren izlet postajenaca Wiesera. Iz Gorice nam pišejo: V torki, dne 4. t. m. po 8. zvečer so napravili na goriški postaji poskušnjo v sanitetni službi. Te ekspedicije se je udeležil tudi postajenac Wieser. Vlak je obstojal iz sanitetnega voza in enega voza za objekte. Nameravali so imeti vaje na tračnici »Mizarke zadruge« pri Solkanu, toda ker je bil menjalnik zaprt in ni imel mašinist nobenega ukaza, do kam naj vozi, so se odpeljali naravnost po proggi do Solkanskega mostu, ki pelje čez Sočo. Za odhod tega vlaka niso bili dali prav nobenega signala ter ga na progo tudi niso javili, izmed uradnikov tudi ni imel nobeden signalov, samo asistent Stockmann in Gynskey sta imela svetilko. V istem času pa je vozil skozi Št. Maver proti Gorici vlak št. 11. V Št. Mavru se ta vlak ne ustavlja. Komaj je bil iz Št. Mavra dan signal za vlak št. 11, je priskočil ven na tir neki prožni čuvaj ter začel kričati in mahati, ko je videl, da mu prihaja iz Gorice nenačnjen vlak nasproti. To je bil v resnici trenotek največje nevarnosti. In če bi ne bilo omenjenega prožnega čuvaja, bi se bila lahko pripetila največja nesreča. Sedaj seveda, ko je vsemoguči Wieser videl, v kakšni nevarnosti je vlak, je pričel kričati: »Schnell zurück! Schnell zurück!« Z naporom vseh sil se je posrečilo, da so preprečili veliko nesrečo. Vlak je kakor blisk zavoj proti postaji, sicer bi zavojil eno oko. Dalje jih dolži obtožnika, da sta ukradla ebruarju več kosov bakra v skupni vrednosti do 2000 K. Obravnavna vzbuja precejšnjo pozornost in še ni končana.

Samomor enoletnega prostovoljca. V Dubrovniku se je ustrelil z revolverjem enoletni prostovoljac Hans Hock. Zadel se je v srce in je bil takoj mrtev. Vzrok samomora ni znan.

Splavljenje dreadnoughta »Szent Istvan«. Iz Reke poročajo, da se bo vršilo v ladjevni Danubius v kratkem splavljenje dreadnoughta »Szent Istvan«. Botrovala bo nadvojvodinja Avgusta. V Budimpešti je naročen za to slavnost velikanski šotor v ogrskem stilu. Šotor bo veljal 40.000 K.

srečno ušli največji nevarnosti. Vsi so se oddahnili od prestanega strahu. Wieser pa je previdno pripomil: »Meine Herren, ich war nur als Zuschauer zugegen!...« Ko je ta nevarnost minula, so še sledili na prvotno določeno mesto delat svoje vaje. Radovedni simo, kaj bo temu Wieserjevemu nevarnemu izletu reklo c. kr. železniško ravnateljstvo v Trstu.

Smrtna nesreča v orožarni. V trgovini za orožje Savnik na trgu Corno v Gorici je poskušal trgovec samokres. Med preskušnjo se mu je samokres sprožil. Streli je zadel blagajničarko, ki je bila na mestu mrtva.

Mož brez vranice. Pred kratkim se je ponesrečil v Škednju pri Trstu delavec Jurij Veber. Zašel je med dva voza ozkotirne železnice in je dobil težke notranje poškodbe. Pri operaciji so mu morali odstraniti celo vranico. Takoj po operaciji so zdravnik malo upali, da bi mož ozdravel. Vendar pa se je njegovo stanje izboljšalo in Veber je zapustil včeraj bolnišnico skoropopolnomo zdrav.

Sleparski ženin. Na državnem kolodvoru v Trstu so aretilari 30letnega krojača Adolfa Handeka iz Budkovine, ker je izvabil pod prevozo zakona od služkinje Magdalene Sandnikove 460 K denarja. Mož se je hotel odpeljati v Švico in pustiti v Trstu.

Tihotapstvo v prosti luki v Trstu. Tihotapstvo v tržaški prosti luki še vedno cvete. Posebno se pečajo s tihotapstvom Italijani. Pred kratkim so zasledili zopet velike sleparje s saharinom in drugim blagom. Areitali so najemnika skladisča št. 26 Guattacinija, ki je eden najhujših kamarških kričarjev, dalje nekega finančnega respicijenta, kapitanja neke laške jadrnice, optika Ivana Canza, pri katerem so imeli tihotapci skladisča, nekega Canaruttija in več laških delavcev, katere so zatolitili ravno ko so hoteli s ponarejeno poboticno odpeljati iz proste luke 150 kg.

Tržaška porto. Obravnavi proti uredniku laškega lista »La Coda del Diavolo« Vittorio Cuttinu, tožnica banka Friulana in proti Josipu Kopaču se nista vršili, ker se Cuttinu ni moglo dostaviti povabilo, Kopač pa se bo poravnal. — **18 obtožencev.** Pred deželnim sodiščem se je vršila zanimiva obravnavava, pri kateri je nastopilo 18 obtožencev. Obtoženci so bili posestniki iz Trebč in so bili obtoženi, da niso prijavili politični oblasti izbruhu kužne bolezni pri goveji živini, vsled česar se je zanesla bolezen v bližnje vasi, kakov je v Bazovico v Sežano itd. Razprava je trajala celo dopoldne. Sodišče je 17 obtožencev oprostilo, eden pa je bil obsojen zaradi prestopka na 40 K globe. — **Ranjeni finančni komisar.** Včeraj zjutraj se je pričela v portu dvorani obravnavi proti poduradniku drž. železnice Antonu Fuku in Josipu Šuligoju. Obtožena sta, da sta v noči ob 14. na 15. avgusta streljala na Barokvljanski cesti s samokresi, pri čemer je bil ranjen finančni komisar Avgust Künzel in je izgubil eno oko. Dalje jih dolži obtožnika, da sta ukradla ebruarju več kosov bakra v skupni vrednosti do 2000

jezni klerikalc so te gremke kapljice mirno požrli in se skrili pod mizo. Če kaka stvar v listih ni do pičice točno povedana, zavpijajo klerikalc kakor obseđeni in se cele teden ne morejo pomiriti, o posojilnici v Polhovem Gradcu pa molče kakor grob. **Kdo je kralj v posojilnici?** Od klerikalcev seveda ne bo dobiti odgovora, a zakaj ne stori **državno pravdinstvo** svoje dolžnosti?

Clanek »Carju Ferdinandu so dnevi šteti!«, ki ga je nam postal načinopisnik iz Sofije in ki smo ga v »Slovenskem Narodu« priobčili predtekli teden, je v doslovem prevodu ponatisnil kot uvodnik v svoji včerašnji številki plzenski »Český Deník«. Kakor je to za nas častno, vendar menimo, da bi se moral pri ponatisni navesti tudi vir, to je, da je uvodnik prevod članka, priobčenega v »Slovenskem Narodu«.

Johanca v Višnji gori. Vodiško Johanco poznao prav dobro tudi v Višnji gori. Ko je že igrala »svetnico« na Reki, je prišla, menda na letovišče tudi v Višnjo goro. Tu je dobila kmalu mnogo navdušenih prijateljev in prijateljc, zlasti pa je živila v intimnih odnosnjih z Omahovo hišo. Da je bila dobra znanka tudi soproge klerikalnega poslanca **Jarca**, se razume samo ob sebi. Zato je vzbudila svoječasna Jarčeva izjava v deželnem zboru, da so ponajveč žene in hčerke naprednjakov posečale Johanco v Vodicah, veliko veselost v Višnji gori, ker so natanko znane vezi Jarčeve žlahtne z Johancou. Johanca se je s svojega višnjevorskoga »gostovanja« odpeljala na Reko. Govorila je, da je dobila »brzojavko iz nebes«, da je nekdo na Reki izpljunil sv. hostijo in da je njo »brzojavno« poklicala Mati božja na Reku, da najde ono hostijo in jo zopet prinese v cerkev. Če so ti bajki verjeli v Višnji gori in pri Omahovih, ne vemo, vemo pa, da so pravljico o Johanci in hostiji pričevale tudi tretjerednice, ali kakor jim v Primorju pravijo — svepotke na Reki.

Johanca je hotela posnemati! Iz zdravniških krogov smo izvedeli ta-le zanimiv dogodek: V času, ko je bila »sveta« Johanca v Vodicah še na vrhuncu svoje slave, je prišlo brhko, mlađe dekle iz vodiške okolice k nekemu tukajšnjemu zdravniku. Prosila je zdravnika, naj jo temeljito preiše, češ, da je bolna. Videti je bila zdrava kakor riba, zato je zdravnik pripomnil, da pač ni bolna, ker ji zdravje sije kar z obraza. Dekle je na te besede globoko vzdihnila rekoč, da je zelo, zelo bolna. Na vprašanje, v čem se javlja njena bolezen, je odgovorila, da ji je izostala perilo. »A tako«, je rekel zdravnik, »to je pa naravna »bolezen«, proti kateri jaz nimam zdravila!« Punica je ogorčeno jela ugovarjati, češ kako bi se naj to zgodilo, ko še moža ne poznam. In jela je pripovedovali, da ji kri bruha iz prsa na levi strani, ter prositi, naj jo preiše. Zdravnik je postal pozoren in jo je res preiskal. Njena košulja na prsih je bila res kravava, na prsih samih pa ni bilo opaziti nobene rane. Zdravnik jo je temeljito preiskal, a ni mogel sprva naići prav ničesar. Ko pa se je še bolj potrudil in vzel na pomoč še drobnogled, je opazil tik pod bradavico tri lahke, še sveže vrezljaje, povzročene najbrže z ostro britvijo. Sedaj mu je seve bilo vse jasno. Pošteno je oštel punico in jo spodil. Iz te dogodbe je razvidno, da je le malo manjkalo, pa bi dobila vodiška »sveta« Johanca nevarno konkurenčino.

Bivši tenorist slovenske ope-re g. Stanislav Orželski je došel na potu iz Milana v Varšavo, včeraj v Ljubljano in priredil tu prihodnji teden koncert. Ker je g. Orželski v času, odkar je zapustil Ljubljano, v pevskem oziru zelo napredoval, bo nudit koncert veliko glasbenega vžitka, za to je tudi pričakovali, da bo preditev številno posečena.

V klerikalnem društvu sv. Marte v Gradcu, ki je napovedalo, kakor smo že poročali, konkurz, so delovali klerikalni dijaki »Zarjani«. Glavno besedo v tem društvu je imel svoječasno znani Ogrizek, ki je sedaj odvetniški koncipijent pri dr. Žitku v Novem mestu. Kakor nam poročajo iz Grada, so v društvu gostilni zelo radi popivali klerikalni dijaki. Na čegave stroške, to bo pokazalo konkurzno postopanje.

Poročil se bo jutri v frančiškanski cerkvi gosp. Fran Čuden, trgovec z urami, zlatnino itd. z gdč. Dragico Juwančevu. Poročil ju bude nevestin stric č. gosp. dekan Juvanc.

Ljubljanski društveni orkester se je sestavil iz bivših članov orkestra »Slovenske Filharmonije«, katerih število znaša 16. V slučaju selahko orkester pomnoži na 20—24 godbenikov, kateri imajo v Ljubljani stalno službo. Orkester je za sedaj odvisen od koncertnega zasluzka, ter od prispevkov podpornih članov,

vsled česar bi bilo želeti, da bi slavno občinstvo v tem največjem številu pristopilo kot podporni člani, ker le na ta način bo možno vzdržati prepotrebni orkester za Ljubljano. Orkester ima tako dobre moči, da bo lahko povsod nastopal: pri koncertih, v gledališču, društvenih prireditvah, sprenehodih itd. Slavna društva se opozarjajo, kakor tudi vsakega, kdor rabi godbo, naj se pravočasno obrne na **odbor »Ljubljanskega društvenega orkestra«** pismeno ali ustreno, kateri ima vsak ponedeljek redno odborovo sejo. Odslej naprej se bo vršil vsak teden en koncert za podporne člane, in sicer vsakokrat v drugi restavraciji, katere lastnik je tudi podporni član »Ljubljanskega orkestra«.

Zglasevanje nabornikov. Mlađenci, ki so rojeni leta 1891., 1892. in 1893., pridejo spomladni 1914. k glavnemu naboru. Po obstoječih predpisih se je vsem mlađencim, rojenim v omenjenih letih, meseca novembra zglasiti za nabor pri županstvu v bivališču, v Ljubljani v mestnem vojaškem uradu v »Mestnem domu«, I. nadstropje. — Kdor opusti zglasitev, se kaznuje z denarno globo do 200 K, ali s temu primernim zaporom.

Zglasitev leta 1895. rojenih mlađencov. S 1. januarjem 1914 stočijo mlađenci, ki so rojeni leta 1895., v črnovočno dolžnost. Radi zabeležbe se je vsem, omenjenega leta v Ljubljani rojenim mlađencem in izven Ljubljane rojenim, pa v Ljubljano pristojnim mlađencem do 1. decembra 1913 zglasiti v mestnem vojaškem uradu, v »Mestnem domu«, I. nadstropje. Bolne, odsotne in zadržane mlađenice morejo zglasiti srodniki.

Spored porotnih obravnav v Ljubljani. Dne 24. novembra proti Mihi Moškerc, tiskovna pravda. Dne 25. novembra Janez Pivk iz Nove Oselice, posestnik sin, brez stalnega bivališča, zaradi hudodelstva reparskega umora; Jožef Medved, služkinja iz Trbovelja, zaradi tatvine iz navade in dve tiskovni pravdi proti Franju Bartel. Dne 26. novembra Anton Piškar, pek v Venceli Steiner, užitkar, oba v Ljubljani, zaradi hudodelstva posiljenja in oskrumbe; Ludovik Schuster, natakar in Jožef Troha, pekovski pomočnik, oba v Ljubljani, zaradi hudodelstva rupa. Dne 27. novembra Marija Neuhold iz Murecka pri Radgoni, vdova in Rudolf Medvešček, delavec iz Trojan, oba zaradi tatvine iz navade. Dne 28. novembra tiskovna pravda proti Valentinu Kopitarju. Dne 29. novembra Jakob Oblak, občinski siromak v Javorju pri Poljanah, zaradi hudodelstva posiljenja in oskrumbe. Dne 2. decembra tiskovna pravda proti Jakobu Florjančiču.

Kupovalci sreček, pozor! Notranje ministrstvo opozarja občinstvo, da naj se nikar ne spušča v kupčije srečk z nereeljnimi holandskimi bankami, katere imajo svoje sedišča v Amsterdamu. Priponitni pa je še, da bi bil oni, ki srečko kupi, kaznovan, če pa zadene, se mu pa vse konfiscira, poleg tega ga zadene občutna dohodarstvena kazens. Posebno se je izogibati bank: Commerce und Kreditbank, katere lastnik je Johannes Lüdeke, Allgemeine Handels- und Kreditbank in Deutsches Effekten-gesellschaft v Amsterdamu. Tudi razpečevalce sreček zadene enaka usoda, kakor kupovalce. Torej, pozor!

Ni treba več iskati našim gospodinjam načina, kako bi napravile dobro in okusno kavo, kajti na razpolago jim je Kolinska kavna primes, s katero se izvrstna kava igraje na pravih, kajti Kolinska kavna primes je najboljši kavni pridatek, obenem pa tudi pristno domače blago, kar jo tem bolje priporoča. Kupujte torej samo Kolinsko kavno primes!

Umrla je v Podgorici pri Črnučah g. Katarina Zarnik roj. Osolin, stara 64 let. P. v m!

Iz Komende. V sredo, dne 19. novembra so imeli pri nas Slovenski sestri, kateri smo že poročali, konkurz, so delovali klerikalni dijaki »Zarjani«. Glavno besedo v tem društvu je imel svoječasno znani Ogrizek, ki je sedaj odvetniški koncipijent pri dr. Žitku v Novem mestu. Kakor nam poročajo iz Grada, so v društvu gostilni zelo radi popivali klerikalni dijaki. Na čegave stroške, to bo pokazalo konkurzno postopanje.

Poročil se bo jutri v frančiškanski cerkvi gosp. Fran Čuden, trgovec z urami, zlatnino itd. z gdč. Dragico Juwančevu. Poročil ju bude nevestin stric č. gosp. dekan Juvanc.

Ljubljanski društveni orkester se je sestavil iz bivših članov orkestra »Slovenske Filharmonije«, katerih število znaša 16. V slučaju selahko orkester pomnoži na 20—24 godbenikov, kateri imajo v Ljubljani stalno službo. Orkester je za sedaj odvisen od koncertnega zasluzka, ter od prispevkov podpornih članov,

pok, sedaj notarski kandidat in koncipijent v pisarni c. kr. notarja dr. Albina Poznika. Pokojnik je bil sin okr. zdravnika dr. Ljudevita Vasiča v Trebnjem; gimnazijalne študije je vseskozi z odliko posečal na novoški gimnaziji ter jih dovršil z maturo tudi z odliko. Na dunajskem vseučilišču je študiral nekaj let medicino, a nato je vstopil pri c. in kr. vojni mornarici, kjer je naglo postal komisar. Zaradi bolehnosti pa je stopil v pokoj in se posvetil juridičnim študijam. V par letih je napravil potrebne izpite na dunajskem vseučilišču in postal notarski kandidat ter pisarniški vodja dr. Poznikove pisarne. Lani je začel bolehati iznova, se nekaj mesecev popravil, a pretekel teden je nenadoma zopet zbolel in danes nagloma sklenil. Pokojnik je bil velenadarjen mož, lahko rečemo, da talent prve vrste; kot zaveden naprednjak in plameč rodoljub je bil marljivo delaven v narodnih društvtih ter je tudi politično z veliko vnemo mnogo koristil slovenski naprednjaki na Dolenskem. Kot ljubezniv, prijazen in vesel mladi mož je užival v vseh krogih resnično prijateljstvo. Bil je poklican, da našemu narodu še izdatno koristi, a usoda mu je pretrala nit življenja, baš ko bi bil postal samostojen notar. Pokojnik je zet dr. Albina Poznika, brat odvetniškega koncipijenta dr. Ivana Vasiča, c. kr. poštne uradnice Romane Vasičeve, trgovskega sotrudnika Ljudevita Vasiča in Minke Govékarjeve. Blag mu bodi spomin in lahka ljubljena domača gruda!

Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto 22. nedeljo 23. ponedeljek 24. novembra: 1. Sprehodi po starem Parizu. (Potovalni film.) 2. Gaumontov teden. (Najnovejše, sport, moda.) 3. Senzacija! Mrtvi govor. (Igrakaz v 5 dejanjih po romanu Pierre Salesa »Viviane de Montmoran« in »Marquis de Trévenec«.) Pri vseh predstavah. 4. Bubi in krokodil. (Velekomično. Igra triletni kinematografski umetnik Bubi.) — Od torka 25. do 27. novembra: Največja senzacija. Naiglanljivejsa drama v 4 dejanjih, ki se je do sedaj predvajala: »Kralj«. V glavnih vlogih igra Albert Bassermann, največji tragedijev.

Zdravstveno stanje mestne občine Ljubljanske. Od 9. do 15. novembra je bilo novorodenih 21, mrtvorenih 1; umrlo jih je 26, in sicer 14 domačinov in 12 tujcev. Umrli so: za vratico 1, za jetiko 6, med temi 5 tujcev, vsled samomora 1 in 18 za različnimi bolezni. Za infekcionsimi bolezni sta obolela 2, in sicer 1 za skratico in 1 za vratico.

V prisilno delavnicu so oddali 19letnega potepuha iz Prevoli, okraj Velikovec na Koroškem, Edvarda Enzija.

Koncert popolnega društvenega orkestra je v nedeljo, dne 23. novembra v restavraciji na glavnem kolodvoru (Josip Schrey). — Glej inserat!

V kavarni »Central« vsak večer damski koncert. S 1. decembrom zopet »Original The Weihings Ensemble«, večeri smeha.

Današnji list ima prilog glede subskripcije delnic za podjetje I. Ba-hovec v Duplici pri Kamniku, tovarna vpognjenega pohištva in par-ketov.

V nedeljo, dne 23. t. m. ob pol 4. uri popoldne se vrši za trnovski in krakovski okraj javen volilni shod

povodom volitve v deželnem zboru.

Vrši se v gostilni pri Sokliču v Trnovem.

Volilci vse na shod!

Narodna obramba.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslala podružnica v Cerknem na Goriškem 4 K 50 v, katere je nabral g. Stanko Trdan v »razposajeni družbi v Jagerščah«. G. Babnik iz Ljubljane je daroval za C. M. družbo v Drašlerjevi gostilni v Borovnici 5 K. V Dolu pri Hrastniku je dovolil g. kapelnik Davorin Conder, rodoljubni pevci so tem povodom zložili za C. M. družbo dar 4 K 21 v. G. Fr. Pišek, tajnik posojilnice v Mariboru, je postal 24 K, katere je nabral g. Vekoslav Bahovec, c. kr. poštni kontrolor, ob prilikl fantovskega večera gg. prof. Mravljaka in Dr. Zorjanu v Mariboru. Gdč. T. Stanetič, učiteljica v St. Jakobu v Slovenski Gorici je poslala 26 K, nabranih ob prilikl poroke g. učitelja Avgusta Laha z gdč. Franico Stanetičevu. — G. F. S. poslal je družbi sv. Cirila in

Metoda narodne pozdrave, pet kron in prijazen dopis: »Ob prejetju Mohorjevih knjig, darujem družbi sv. Cirila in Metoda pet kron, katere naj se porabijo za smodnik, s katerim razstreljujejo stebre nemškega mostu do Adrie! Ker pa je gotovo do 20.000 naprednih Mohorjanov, bi bilo dobro, da bi posnemali zanaprej naše klerikalne nasprotnike.«

Prošnja naših malih ob ogroženih mejah. Rodoljubkinje in rodoljubi! Biagi dobrotniki naši! Do vas se obračamo, ki imate gorko srce za nas malčke ob meji, udano vas prosimo, podarite nam igrače, ki ležijo moribodi doma nedotanjene od vaših malih. Prihaja Božič, vaši otroci bodo dobili lepa darila, in mi revnimi malih? kdo se nas bo usmilil, kdo se nas bo spomnil, kdo nas obdaril, kdo razveselil naša srca? Revni so naši starši, pomanjkanje je v naših hišah. Ve ljube rodoljubkinje in rodoljubi ste, v vas stavimo svoje nade, svoje zaupanje. Mraz prihaja, bogati otroci so zaviti v gorko obleko, mi pa zmirujemo, ker vlada med nami revščina. Dobrotnice naše, podarite nam gorkih oblačil, da bomo hodili lahko v šolo, k živemu studencu mile materine besede. Zlahka bi dobili gorkih oblačil, ljubkih igračic od svojih narodnih sovražnikov, ki nas vabijo na vse načine pod svojo streho, toda mi smo Slovenci in hočemo ostati Sovenci, ne maramo judeževih grošev, mi nismo naprodaj. Polni nad in upanja čakamo na vašo blagoklonjenost. Vaši udani malčki družbe sv. Cirila in Metoda. Igrače, oblačila in darovi naj se pošljajo na pisarno družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljano.

Društvena naznanila.

Zabavni večer društva slovenskih trgovskih sotrudnikov v Ljubljani se vrši danes zvečer v malih dvoranah »Narodnega doma«. Spored tega večera odgovarja povsem našlovu zabavni večer, kajti ravno za zabavo je v obilni meri preskrbljeno. Med drugim bo nastopil znani komik pl. Slađović s svojimi novimi burkami, ki bo gotovo kot običajno izvrstno rešil svojo nalogu. Kot posebna novost tega večera pa bo nastopila znana svetinja Vodiška Johanca s svojimi originalnimi čudeži s telečjo krvjo, ki je že naročena v mestni klavniči. Na svidenje prijatelji neprisiljene zavabe.

Sokol v Senožčah. Dne 16. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor »Sokola« v Senožčah, na katerem so bili izvoljeni v odbor slednji bratje: starosta Senčar Milan, podstarosta Sila Mirko, načelnik Praprotnik Slavoljub, blagajnik Zadnik Franc, tajnik Pater-nost Metod, ostali odborniki: Meden Josip ml., Mlakar Franjo, Može Franjo in Šturm Emil; namestnik Čehovin Ivan in pregledovalca računov Smreček Jakob in Šturm Josip. Na občnem zboru so bila zastopana tudi bratska društva iz Trsta, Sežane, Divače in Postojne. Tržaško Sokolsko Župo je zastopal brat dr. Šavnik, kateri je v navdušenih besedah pojasnil ramen in pomen sokolskega društva in bodril k novemu vztrajnemu delu. — Udeležba je bila zelo velika in so bili gostilni prostori gospe Ludovike Mušič na

goreti. Med rešenimi je 14 žen in 16 otrok. Kapitan »Pannonie« je pripovedoval, da je dobil brezžični signal »Palmesa« iz daljave 280 milij, na kar se je z vso paro odpeljal proti označenem kraju, kamor je prišel v četrtek zvečer ter našel »Palmes« v ogaju. Ker je bilo morje zelo razburkano, so mogli pričeti z reševanjem še le v petek zjutraj. Mostvo gorečega parnika se je držalo vzorno ter ostalo navzak veliki vročini in eksplozivski nevarnosti na svojem mestu. »Palmes« je imel 200 zabojev ruma na krovu. Ker mostvo ni hotelo zapustiti parnika, je »Pannonia« spremlila parnik do Bermude, da je v skrajni nevarnosti na razpolaganje.

* Čudežni preparat se je po dolgem in trudnopolnem delu posrečilo napraviti berolinskemu kemiku Wolfu. Izumitelj ga je imenoval »tidon«. Preparat omogočuje impregnirati vse tkanine, kamen, les, papir in steklo z žarečimi barvami radiovimi, tako da impregnirani predmeti potem sami svetijo v temi zeleno, vijoličasto, modro, rdeče ali pa rumeno. Zadošča, če se predmet samo enkrat natre, in v temi žare umetne cvetlice, dekoracije, plakati itd. V rudarstvu bi bil ta izum velikanskega pomena, rudar bi delal v žaru hodnikov. Wols izjavlja, že enkratno impregniranje z »tidon« zadošča za deset let in da se je dobro obneslo ne le pod zemljo, marveč tudi pod vodo, tako da so videli potapljača, ki je imel obleko s tem namazano, petdeset metrov globoko. Žareč barve bodo vporabljali tudi pri časopisu, tako da bom brali tudi v temi.

* Kojiko poljubov smre zahtevati soproga od svojega moža? Na to vprašanje je moralno pred kratkim odgovoriti sodišče v Antwerpah. Soprog bogatega tovarnarja je tožila svojega soproga, ker ji ne da zadosti poljubov. Soprog se je zagovarjal s tem, da mu je soproga vsled prevelikih zahtev zagnusila poljubovanje. Na to so poklicani izvedenca, ki je izjavil: Zakonito je težko določiti, koliko poljubov mora mož dati ženi. Za normo pa se more smatrati sledče: Mlada novoporočenca se poljubita v prvih osmih tednih svojega zakona tridesetkrat na dan. Potem skozi pol leta po petindvajsetkrat — in od tedaj naprej pada število poljubov. Po treh letih poljubi mož svojo ženo kvečjemu trikrat na dan. Več ne sme žena zahtevati, toda do tega ima pravico. Tovarnar je izjavil, da je pripravljen svojo ženo trikrat poljubiti — in s tem je bil proces končan.

* Mnogo ljudi trpi po cela leta na mučnih težavah prebave, ker ne najdejo poti za odstranitev tega zla! Naj se jim pokaže: Klinične preizkušnje v c. kr. dunajskih splošnih bolnicu so dognale, da se s prirodno Franc Jožefovo grenčico pri najrazličnejših vrstah zaprtosti dajo doseči ugodni uspehi. Razkrajajoči in odvajajoči učinek Franc Jožefove vode se pojavi že pri manjši količini kakor pri vseh drugih podobnih mineralnih vodah. Franc Jožefovo grenčico bolniki radi uživajo in tudi pri nadaljevanju rabi prav dobro prenašajo. Dobiva se po lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

V nedeljo, 23. novembra
ob 10. uri dopoldne
se vrši
javen

volilni shod

za deželnezborske volitve
v restavracijskih lokalih hotela
Strukelj na vogalu Koledvor-
ske ulice.

Sentpeterski okraj! Vsi napredni volilci na shod!

Telefonska in brzjavna poročila.

Delegacije.

Dunaj, 22. novembra. Nemški delegati poslanske zbirnice namenavajo predlagati kot izraz nezaupanja proti zunanjim politiki, da se črta v proračunu zunanjega ministrstva kredit dispozicijskega fonda.

„Makrobiotika“, „Umetnost po- daljšanja življenja“,

tako se zove slovito delo zdravnika dr. Hufelandu. Kdor je to knjigobral, ve, da ta umetnost obstoji po-glavitno v tem, da se človek varuje

Dunaj, 22. novembra. Opozicionalni ogrski delegati bodo zahtevali na podlagi poslovnika, da se sklice izredna plenarna seja ogrske delegacije, v kateri naj bi se govorilo o uporabi ogrske parlamentske straže v delegaciji in o izključitvi delegata Rakovszkega. V smislu poslovnika mora biti taka zahteva podpisana od osem delegatov. Opozicionalni delegati so to zahtevo že podpisali. Podpisov je devet.

Berchtoldov ekspose.

Berolin, 22. novembra. Nemški listi se veseli Berchtoldovega eksposeja ter pravijo, da je priznanje zveznega priateljstva Nemčije za vsako državo trozvez bolj važno, kakor vsa balkanska vprašanja sku-paj.

Carigrad, 22. novembra. »Sabah« piše govorč o eksposeju zunanjega ministra grofa Berchtolda, da daje ta ekspose Turčiji novo za-upanje. »Turquie« naglaša, da je na-pravila zlasti točka, ki govorji o Turčiji, najboljši vtisk. »Osmanski Lloyd« vidi v eksposeju trdno voljo monarhije odločno naglasiti svoje interese na Balkanu.

Proti monopolu.

Dunaj, 22. novembra. Trgovska in obrtniška zbirnica je storila včeraj soglasno sklep pritožiti se v to-zadevni peticiji pri delegacijah proti temu, da se ogroža vsled vedno na-raščajoče konkurence v industriji in obrti s strani države in zlasti s stra-ni vojne uprave, gospodarsko življe-nje.

Revirementi.

Dunaj, 22. novembra. »Wiener Zeitung« beleži odpoklic avstrijskega poslanika Ugrona iz Belograda, kamor je imenovan baron Giesl. Za poslanika na Cetinju je imenovan Edvard Otto, delegacijski svetnik Flotov je vpoklican kot izredni po-slanki v zunanje ministrstvo.

Gališka volilna reforma.

Lvov, 22. novembra. Dr. Konstantin Levicky je poročal včeraj namestniku o podrobnostih vladne volilne reforme za Galicijo. Po zadnjih pogajanjih je ostala samo sesta-va deželnega odbora sporna. Sedaj se je pojavil nov posredovalni predlog, glasom katerega naj bi imel deželnih odbor 11 članov, in sicer 8 Poljakov in 3 Rusine. Zdi se, da Rusini nikakor nočejo odnehati od svojih za-hitev.

Lvov, 22. novembra. Uradni list poroča, da obstaja trden namen predložiti deželnemu zboru, takoj po njegovem sklicanju, vladno predlo-ga glede volilne reforme na podlagi sedanjih pogajanj med strankami. V slučaju, da pride do sporazuma, bo deželnih zbor takoj pričel z meritorno razpravo te predloge.

Lex Kolisko.

Solnograd, 22. novembra. Poseben komite, na čelu mu župan, ces. svetnik Ott in deželni glavar Winkler, zbira podpise za zakon Kolisko. Mesto je v zastavah, na ulicah zbirajo dame v šotorih podpis. Poleg tega zbirajo podpise tudi od hiše do hiše.

Nesreča pri stavbi.

Praga, 22. novembra. Na Vaclavskem namestju je pesek podsul pri neki novi stavbi 4 delavce. Dasiravno, so začeli pionirji in gasilci takoj z reševalnimi deli, so jih izkopalni ven-dar šele danes zjutraj mrtve.

Hrvatska.

Budimpešta, 22. novembra. Mi-nister za Hrvatsko grof Pejacsevich in baron Skerlecz sta se predvče-rjšnem odpeljala v Zagreb.

Zagreb, 22. novembra. Baje ima skupni finančni minister Bilinski mnogo zaslug za rešitev hrvatske krize, ker je vztrajal na tem, da se morata rešiti hrvatska in bosanska kriza skupno.

Zagreb, 22. novembra. Za včeraj je bilo pričakovati preklica komisarijata. Vzrok, da se to ni zgodilo, leži v tem, da hoče grof Tisza najprej predložiti 24. t. m. ogrski zbirnici železničarsko pragmatiko, nakar šele se komisariat formalno prekliče. Tu zatrjujejo celo, da je prišlo do novih težkoč, ker se grof Khuken boji, da bo pri novih volitvah madjarska stranka popolnoma propadla in izginila, če ne dobi že prej garancij, da pride gotovo številno starouionistov v hrvatski sabor.

Zagreb, 22. novembra. Hrvatsko-srbska koalicija ima danes konferenco, na kateri bodo njeni zastop-

niki poročali o uspehih pogajanj z budimpeštansko vlado.

Budimpešta, 22. novebra. Nekateri listi trde, da bo imenovanje barona Skerleca za bana razglašeno v nedeljo.

Budimpešta, 22. novembra. Baron Sekrelc je imel snoči dolgo konferenco z bivšim sekcijskim šefom Badajem. Danes bo konferiral z Medakovićem in Nikolićem. Ta posvetovanja so odločilna za rešitev krize na Hrvatskem.

Muhti.

Budimpešta, 22. novembra. Med ogrsko in turško vlado se vrše pogajanja zaradi sistemiziranja mohamedanskega vrhovnega duhovniškega mesta v Budimpešti. Za to mesto pride baje v poštve predavatelj turškega jezika na vseučilišču v Budimpešti Abdul Latif. Ob enem naj se recipira na Ogrskem mohamedanizem, kar da je potrebno vsled zase-denja otoka Adakaleh, ker je prišlo na ta način mnogo mohamedancev pod Ogrsko. Zato hoče zaseseti Turčija katoliške škofije na Balkanu z ogrskimi duhovniki.

Zagreb in Sarajevo.

Zagreb, 22. novembra. Sem je dospela deputacija iz Sarajeva, da študira ekonomsko odnosa in ko-munalno ureditev v Zagrebu.

Iz ruske domne.

Petrograd, 22. novembra. Komisija za reformo sodišč je pričela včeraj s posvetovanjem o uvedbi porotnih sodišč v novi guberniji Chelim. Predloga namerava uvesti poroto, ki naj obstoja v $\frac{2}{5}$ iz katoličanov in v $\frac{2}{5}$ iz pravoslavnih Rusov. Zastopniški opozicije so izjavili, da je pripuščanje narodnostne omejitve celo v vprašanju porot kršenje državljan-skih in narodnostnih pravic Poljaku. V prihodnji seji komisije se prične specjalna debata.

Nezgoda italijanske vojne ladje.

Rim, 22. novembra. Iz Mesine poročajo, da je italijanska križarka San Giorgio pri rtu St. Agata zape-ljala na pesek in obtičala. Italijanski mornariški krogi so mnenja, da bo mogoče spraviti križarko zopet v globoko vodo brez večje škode.

Nemški vojni proračun.

Berolin, 22. novembra. Včeraj je sprejel zvezni svet proračun za državno vojsko. Proračun za 1914 iz-kazuje, v kolikor pride v poštve pruski kontingen 764 milijonov proti 680 milijonom mark lanskoga leta. Enkratni izdatki znašajo 304 milijone proti 521 milijonom lanskoga leta. Od enkratnih izdatkov odpade samo na garnizijske zgradbe 114 milijonov.

Francosko posojilo.

Pariz, 22. novembra. Kakor za-trjujejo tu, obseg posojila na Francoskem $3\frac{1}{2}$ milijarde fran-kov. Od teh išče Francoska posojila 1300 milijonov, Rusija 500 milijonov, Belgija 300 milijonov, Turčija 700 milijonov, Srbija 250 milijonov, Grška 250, Bolgarska 200 milijonov. Pri posojilih, namenjenih balkanskim državam se bo porabil velik del de-narja za odkup med vojno izdanih zakladnih nakaznic.

Stavka na severnem Francoskem.

Pariz, 22. novembra. V severo-francoskih departementih stavka 70.000 delavcev. Vojaštvo je odslo-tja.

Nemiri na Španskem.

Barcelona, 22. novembra. Nemiri so se tu ponovili. Demonstranti so streljali iz revolverjev.

Prestolonaslednik na Angleškem.

London, 22. novembra. Presto-lonasledniška dvojica se je včeraj poslovila od angleške kraljevske dvojice ter odpotovala iz Windsora.

Za Canadian Pacific.

London, 22. novembra. Angleški listi zahtevajo vnovič od angleške vlade, da naj nujno in energično in-tervenira v zadevi Canadian Paci-fic. »Times« opozarjajo na to, da se je avstro-ogrška vlada sama obrnila do te družbe, da obrne železnički promet bolj proti Trstu in povzdigne tamoznje pristanišče. Nastop proti Canadian Pacific je samo posledica nasprotne agitacije. S tem, da se je poslovanje ustavilo, ima družba ve-liko izgubo in angleška diplomacija mora energično zahtevati odškodno. Ravn tako mora zahtevati odškodnino, če ne bo mogoče ladji te družbe v Trstu polno natovoriti. Še važnejše pa je vprašanje, kako misli

avstrijska vlada zadevo v prihodno-sti urediti. Med tem, ko je delovanje v Avstriji koncesijonirane Canadian podvezano, pa more Pool nadaljevati svoje delo. Delovanje družbe se ni ustavilo samo za avstrijske državljane, marveč tudi za neavstrijske državljane, pred vsem za Ruse, ki potujejo sicer čez Avstro-Ogrsko.

Tako neupoštevanje angleških interesov zahteva polno pozornost angleške vlade. Podobno se izražajo tudi listi »Daily News«, »Daily Express« in Morningpost. Zadnji list pravi, da je debata v avstrijskem proračunskem odseku pokazala, da so obdolžitve napram družbi neosno-vane.

Dogodki v Mehiki.

Novi Jork, 22. novembra. Bivši predsednik Taft je svaril v nekem govoru predsednika Wilsona pred intervencijo v Mehiki. Taft pravi, da bi taka intervencija stala več denarja in več žrtev, kakor osvojite Filipin.

Mehiki, 22. novembra. Obe zbornici kongresa sta se včera, se-stali. V svojem odgovoru na Huerto-vo poslanico je zatrdil predsednik kongresa pri otvoritvi Huerti, da bo kongres podpiral njegovo plemenito stremlje vzdržati neodvisnost naroda. Prisotnih je bilo 27 članov kongresa, med njimi 24 katoličanov. Pri-sotni so bili tudi vsi člani diplomatičnega koru, samo poslanika Zedinjenih držav ni bilo.

Kelmorajn, 22. novembra. Iz Washingtona poročajo baje iz zanesljive strani, da je sklenjena stvar, da bodo

Zedinjene države z oboroženo silo in-terveniralne.

Oboroženo intervencijo smatrajo splošno kot edino sredstvo, da se konča obupni položaj. Baje bo vlada Zedinjenih držav odpoklicala iz Mehiki svojega poslanika in preklicala prepoved uvoza orožja za pripadnike Caracasa.

London, 22. novembra. Iz Me-hiki poročajo, da leži pred Veracru-zom sedaj 20 vojnih ladij, med njimi 16 severoameriških, ena francoska in tri nemške. Dve veliki angleški križarki sta dobili povleje, da takoj odplove v mehikanske vode. V celji Mehiki se vrše krvavi boji zavezniških čet z vstaši.

* * *

Dogodki na Balkanu.

Srbski državniki.

Belgrad, 22. novembra. Srbski poslanik na dunajskem dvoru, Jova-nović, je dospel sem.

Belgrad, 22. novembra. Uradni list priobčuje kraljev ukaz, s katerim se imenuje Spalajković za poslanika v Petrogradu, Bosković za poslanika v Londonu in Balugšić za poslanika v Atenah.

Nove srbske pokrajine.

Belgrad, 22. novembra. »Politika« poroč

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Stalni
krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa na-
stavijo s stalno plačo za prodajanje dovo-
voljenih sreč v Avstro-Ogrski. Ponudba pod
„MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Vsake vrste nove
sode

ima v zalogi 3621

August Repič

sodarski mojster v Ljubljani.

Moderne kožuhovine za dame

kakor mufi in ovratnice, otročje garniture, kožuhovi-
naste čepice, ovratnice in rokavice za gospode v obilni
izbiri in po poljubni ceni v modni in športni trgovini

P. Magdić, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Najceneje nove gibljive brzoparičnike

vse vrste slamoreznice
in vse druge poljedelske stroje

ter
železnino
ponujata

Karol Kavšeka našl.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 16.

Ne zamudite zahtevati cenik!

Ne zamudite zahtevati cenik!

Kislo zelje

fino domače v sodčkah po 50 in 100 kg
razpošilja vedno in v vsaki množini
ter najceneje tvrdka 4079

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Strogo solidna najstarejša domača tvrdka.

Juveli, zlatnina,
srebrnina ter razne ure.

Popravila in
nova dela po
najnižji ceni.

Edina zaloga ur
z znamko

„TUP“
Geniki zastonj.

Lud. Černe,
juvelir, trgovec z urami ter zapri-
seženi sodni cenilec. 234

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

za pokrivanje

in varstvena obveza različnih ranitev,
da se z onečiščenjem ne morejo raz-
viti v hude in težko celjive rane, je
najboljše mečilno vlačno mazilo

praško domače mazilo

imenovan, ki varuje rane in ohranja
snažnost, bolečine in vnetje blaži in
kot antisepčno delujejo in hlađeče
mazilo zacetljeno in zaraščanje ugodno
pospešuje. — Skatilica 70 vin.

Pristo samo s po-
leg stojecu varstvene
znamko. En po-
izkus zadostuje. Ne
dajte si vsiliti na-

domestil. Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj le-

karna pri Črnem orlu, Praga,
Mala strana, ogel Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Po pošti ako se poslige naprej 3 K. 15 vin.

dobite 4 skatije, ako 7 K. 10 skatne frakce.

V Ljubljani v lekarjih

dr. G. Piccoli. R. Sušnik.

NEIGE DE FLEURS

nove vrste, znan-
stveno izdelana
krema za roke in obraz

Pušica 80 h.

Dobiva se povsed.

„Cvetični sneg“.

higienično najb. toaletno

sredstvo sedanjosti.

Škatija K 1:60.

Fran Sax, elektrotehnik

Ljubljana, Rimska cesta št. 19

oblastv. konc. inštalater za električne naprave, luči, prenos
sile; dalje hišnih zvonil, telefonov itd. Strelovodne naprave
Poprava v stroku spadajočih del. V zalogi blage prve vrste, pro-
računi na razpolago. Opremljen sem z najboljšimi in najvo-
ježimi preskuševalnimi aparati. — Cene in delo solidno!

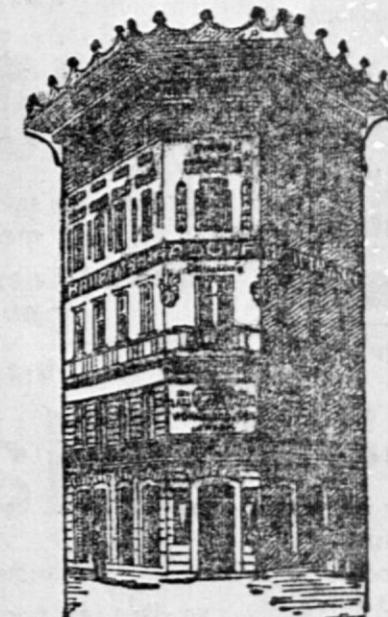
A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOV

LJUBLJANA.

Jvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate
barve

Vse vrste:
■ firnežev,
■ čopičev,
■ lakov, ■

Suhe
barve

Mavec
(Gips)

Emajlne
barve

Olje za pode
in stroje

Fasadne
barve

Karbolinej

Marijin trg št. 1.

Naslov zadostuje:

A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastavlji!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8,000,000 kron. ■

152

Stritarjeva ulica štev. 2.

Rezervni fondi okrog 1,000,000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun
■ ter jih obrestuje od dne vloge po čistih ■

4 3 0

4 0

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
vseh vrst po dnevnom kurzu. ■ ■ ■

Volitev v obrtno sodišče.

Skupine podjetnikov in obrtnikov volijo v torek, dne 25. novembra. — Pripomoramo v izvolitev sledeče kandidate:

I. skupina: Veleobrt.
(Rumene glasovnice.)

Pri sedniki:

1. **Beber Fran**, ravnatelj tovarne lima v Ljubljani.
2. **Senekovič Andrej**, ravnatelj plinarne v Ljubljani.
3. **Schrey Ivan**, pekovski mojster v Ljubljani.
4. **Ciuha Alojzij**, ravnatelj mestnega vodovoda v Ljubljani.

Namestnika:

1. **Verbaš Ignacij**, vodja »Narodne tiskarne« v Ljubljani.
2. **Zalaznik Jakob**, pekovski mojster v Ljubljani.

Pri sednik vzklicnega sodišča:

1. **Wider Karel**, oskrbnik »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani.

II. skupina: Mala obrt.
(Zelene glasovnice.)

Pri sedniki:

1. **Rojina Josip**, krojaški mojster v Ljubljani.
2. **Lenček Alojzij**, kleparski mojster v Ljubljani.
3. **Zamijen Ivan**, čevljarski mojster v Ljubljani.
4. **Kušar Fran**, izvošček v Ljubljani.
5. **Babnik Jakob**, inštalater v Ljubljani.

Namestnika:

1. **Bögel Leopold ml.**, kleparski mojster v Ljubljani.
2. **Bricek Tomaž**, pleskarski mojster v Ljubljani.
3. **Marčan Andrej**, mesar v Ljubljani.

Pri sednik vzklicnega sodišča:

1. **Puh Josip**, mizar v Ljubljani.

IV. skupina.

Pri sedniki:

1. **Bonač Fran**, tovarnar v Ljubljani.

Namestnik:

1. **Hribar Dragotin**, tovarnar v Ljubljani.

Pri sednik vzklicnega sodišča:

1. **Steiner Anton**, tesar v Ljubljani.

Jeseniske novice.

Zjedil se je zadnji sobotni »Slovenec« čes, da smo proti konsumom. Smo proti konsumom, v kolikor so na kvaro delavcem in obrtnikom. V tem nasprotujemo vsem konsumom, in naj potem nasišo lepo ime »katoliški« ali ne. Res je, da dajejo konsumna društva 5 do 6% svojim članom, zato pa prodajajo slabše blago, ki je razmeroma tudi dražje kot pri drugih trgovcih. Ves dobiček tudi ne razdele med člane, dokaz temu je pač na Jesenicah. Kdo pa jim je dal denar, da so zidali ono lepo palačo na Savi, kjer je trgovina in da daje katoliški konsum ves denar za klerikalno politiko na Jesenicah? To pa stane! Ali ne dobivajo voditelji konsuma lepe plače na mesec, saj ima že vsak svojo viho. V tovarni si tega denarja ni bilo mogoče prislužiti!

Strašno grize naše klerikalce nova šola. Liberalcem očitajo, da so bili proti šoli. O jerum! Nekaj jih je bilo za to, da se šolski okoliš deli že pred leti, ker vedno cincanje merodajnih faktorjev je že vsakemu presedalo in zahtevalo so temu konec. Ali nismo bili vedno vneti in odločni zagovorniki nove šole, bodisi v tej ali oni obliki, že radi nemške nevarnosti na Savi? Bili smo pač proti načinu, kako se zida nova šola, ker to je tako velik škandal, da je mogoč samo na Kranjskem, takrat, ko je bila na krmilu S. L. S. Bili smo proti načinu, kako se zida nova šola. Ali ne vidi že danes vsakdo, da je stavba sploh v vsakem oziru zgrešena? V lepem vremenu delo poči-

va, v grdem pa bi lahko redil v kletih šole ribe, ker streha se pokriva že dva meseca, pa še sedaj ni dogovljena. V dveh mesecih in še več se bi pokril lahko Dunaj, ne pa ena stavba.

Dan na dan se vrše pri šoli različne komisije. Preprič, način gradeњa itd., so vzrok tem komisijam. Komisije so pa drage in stanejo lepe debarce.

Kdo bo plačal te komisije? Župnik Skubic, ki je krv v prvi vrsti vsega nereda pri šoli, gotovo ne! — Davkopalčevalec, tvoj žep bodo oskubili prav do dobra, da ti ne bo ostalo niti beliča več.

Arhitekt Peez ima zato, da hodi in se izprehaja po Jesenicah 10.000 kron. Stavbo šole je tako vodil, da jo bo odslej vodil vladni inženir. Tudi tegu bo treba plačati. Čemu se je potem vrglo 10.000 K za arhitekta skozi okno? Arhitekta je nastavil Skubic, naj ga pa še ta plača! Vaši žepi bodo trpeli, posestniki, obrtniki in delavci, Skubic ne bo prispeval niti vinjar!

Naš krajni šolski svet pa je še dokaj pri vseh teh polomijah domisljav in prevzeten. Za tako šolo bi se lahko brez truda doble velike podpore od dežele in države. Vendar se krajni šolski svet in tedanj njegov kapo Skubic še zmenil ni za to in tako pozrl svojim soobčanom lepe tišočake.

Dovolj smo za danes povedali o šoli, vendar povemo še nekaj. S Skubicem nam se ne zdi vredno prepričati, ker je preveč zajče narave. Ko je videl, kako strašno ga je pri novi šoli kot predsednik krajnega šolskega sveta polomil in kako brezvestno je razmetaval z občinskim denarjem, da je nasilil svoje lačne kimavce, kako neusmiljeno je metal tisočake skozi okno, se je pa zbal ljudske nevolje, ker tudi ljudstvo bo spregledalo, ko bo čutilo — je pa strahopetno vrgel puško v koruzo, odstopil kot predsednik krajnega šolskega sveta in prepustil, da se bodo drugi trudili izvleči voz iz smrdljivega blata, kamor ga je tako neusmiljeno in nepremišljeno zavlekel.

»Slovenec« omenja, da liberalci zato ne bodo volili Pibra in Pogačnika, ker sta tolikokrat preprečila krivice, ki bi jih nekateri tako radi povzročali delavstvu. Tu vprašamo samo župnika Skubica, kdaj in katere krivice je prizadajala narodno-napredna stranka delavstvu. Tu vprašamo samo župnika Skubica, kdaj in katere krivice je prizadajala narodno - napredna stranka delavstvu? Tu vprašamo samo župnika Skubica, kdaj in katere krivice je prizadajala narodno - napredna stranka delavstvu? Tu vprašamo samo župnika Skubica, kdaj in katere krivice je prizadajala narodno - napredna stranka delavstvu? Tu vprašamo samo župnika Skubica, kdaj in katere krivice je prizadajala narodno - napredna stranka delavstvu?

Volilne shode sta napravila minulo nedeljo klerikalna kandidata Piüber in vitez Pogačnik, enega na Dovjem, enega pa na Javorniku. Na Dovjem sta razkladala svojo modrost pred tremi volilci, na Javorniku pa pred 18 volilci, katerih polovica so pa bili socijalni demokrati.

V deželnem zboru iz kmečke skupine za radovljški okraj kandidira gospod Anton Kržišnik, posestnik itd. iz Žirovnice. Gosp. Kržišnik je sploh v našem kraju znan kot neustrašen naprednjak in že danes prav iskreno pozdravljamo njegovo kandidaturo.

Tedaj delavci, kmetje - volilci na dan volitve: Naš kandidat je gosp. Anton Kržišnik, posestnik v Žirovnici!

V tovarni na Savi se je ponesrečil 56 let stari tovarniški preddelavec Anton Vilman. Zlomil si je desno nogo.

V teku pretečenih 10 dni je kar zaporedoma tri delavce zadela srčna kap, dva ponoči v postelji, zadnjega pa v soboto večer v neki gostilni na Jesenicah.

Pretep v gostilni katoliškega konsumnega društva na Savi sta v nedeljo ponoči uprizorila tovarniška

fanta B. B. Šlo je, kakor ponavadi, radi civilnega zakona v tem društvu, ter zaradi volitve mlade punce, ne pa zaradi deželnozborskih volitev!

V zadnji nedeljski občinski seji se je zopet sklenilo, izdajati licence za pleš! Enkrat se zabrani, drugič se zopet podeli! Imamo pač pametne odbornike na našem magistratu. Cel svet se jim že smeji!

Slovensko pevsko društvo »Sava« uprizori v nedeljo, dne 23. novembra ob pol 8. zvečer v dvorani pri »Jelenu« na Savi igro »Dolski župnik« Anzengruberjevo »Der Pfarrer von Kirchfeld«. Pri predstavi sodeluje I. delavski orkester pod vodstvom kapelnika gosp. Modreta. Godi se za časa reformac. na Gorenjskem. Ker je ta igra zelo zanimiva, vabimo prav vlijudno vse naše gledališke prijatelje! Dvorana bo zakurjena.

Zakaj bi ne skrbeli za olajšanje, kakor hitro nas začne mučiti kašelj, zaslezenje ali dušljivi kašelj, ako imamo za to slastno, zanesljivo in presenetljivo točno učinkujoče sredstvo: Thymomel Scillae iz lekarne Fragner v Pragi. Dobiva se skoro po vseh lekarnah steklenica po 2 K 20 v, vendar pa strogo pazite na ime izdelka.

Lepotilo par excellence se lahko imenuje že mnogo let splošno uvedeno in priljubljeno milo »Oja«. Ne glede na izredno čistilno moč, daje milo »Oja« polti prožnost in gladkost, cvetoč kolorit. Milo »Oja« se dobiva po vseh lekarnah, parfumerijah in drogerijah. Kjer ne, obrnite se na parfumerijo »Oja«, Americ. Co. Ltd. Dušan I., Petersplatz 11.

Emil Dobrič, Ljubljana

Prešernova ulica št. 9, poleg c. kr. glavne pošte.

Povodom sv. Miklavža ter božičnih praznikov priporoča svoje vsestransko bogato založeno

trgovino galanterije, igrač

predmetov za darila, srečolove in spomine!

4073 Zmorne cene!

Zapomnите si:

1. **Scottova emulzija** je edina na Scottov način napravljena, na skoro 40 letno izkušnjo se opirajoča emulzija ribjega olja

2. **Scottova emulzija ribjega olja** se izdeluje izključno iz načine lofotskega parnega ribjega olja in drugih prvorstnih sirovin. Zato je vedno enake dobrote in učinkovosti.

3. **Scottova emulzija ribjega olja** je blagostano, lahko prebavno, tek zboljšajoče kreplino sredstvo, tako za odrasle kakor za otroke.

4. **Scottova emulzija** je spriče preizkušenega Scottovega izdelovalnega načina neizpремenjeno stanovitna in ima poleti isto učinkovitost kakor pozimi. — Pa vedno samo

Scottova emulzija, in nobena druga!

Cena originalni ateleteri z K. do v. Dobiva se po vseh lekarnah. Prod. vzbudljivo so v. v plimah znamkah dobiti od trdice SCOT & BOWNE, d. r. o. z. na Dunaju V. II. sklicevajo se na naši enkratno vzbudljive pojuske odake lekarne.

Tvrda R. Wolf, Magdeburg-Buckau, ustanoviteljica gradnje vroče - parnih lokomobil, je dosegla na letošnjih mednarodnih razstavah zoper različnih ugleda vrednih uspehov. Tako je prejela tvrdka R. Wolf za svojo veliko vročeparno pripomoček lokomobile z najnovejšim, patentovanim R. W. V. — krmilom kakor na Dunaju v Jadranu razstavlja tako tudi v Lipskem v razstavi graditeljske stroke, najvišja odlikovanja, zlati kolajno in kralj. saksonsko državno ceno. V Komotovu, Češko, dosegla je tvrdka R. Wolf za vročeparne lokomobile in mlatilne stroje dve najvišji odlikovanji in sicer zlati kolajno s posebnim priznanjem in srebrno državno ceno. Reference angleških tvrdk so na razpolago.

Proti

zobobolu in gnjilohi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melusine ustna in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje neprilejno sapo iz ust.

1 steklenica z navedlim 1 krono.

Deželna lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Kesjeva cesta št. 1 poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajn juž. železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.

Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.

Blag. gospod lekarin

Prosim vlijudo, pošljite mi zoper steklenice Vaše izborno delujuče antiseptične melusine-ustne zobne vode, katera je neprekosljivo sredstvo zoper zobobol, utrija dlesno in odstranjuje neprilejno sapo iz ust. Za ohranjenje zob in osveženje ust jo bom vsakomar kar najbolje priporočal.

Spoštovanjem

Mato Kaurinović, kr. pošte meštar

Za jesensko in zimsko sezono

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9

svojo bogato zalogu

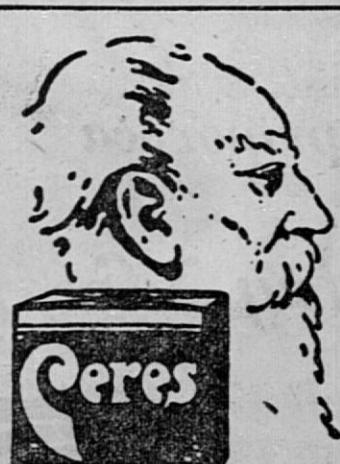
izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

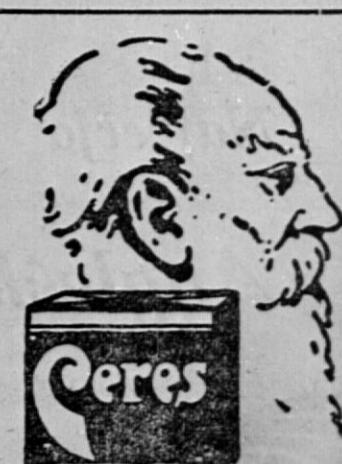
v konfekciji za dame in dečlice.

Ceniki zastonj in franko.

Zdravstveni pomen jedilne masti „Ceres“

Ieži v njeni popolni čistoti in prisnosti. To ve posebno želodec. Saj ravno zaradi tega, ker je jedilna mast „Ceres“ popolnoma čista, je tako lahko prebavljiva. Svojo čistost prenese v želodčni sok in v kri. Čistost pomeni toraj isto kakor zdravje. Schichtova jedilna mast „Ceres“ je za kuhanje ravno tako izvršna kakor za praženje in pečenje.

Stajersko slivovko
tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter
medicinalna žganja

in sicer Štajerski konjak, horovničevci, vinsko žganje, žganje iz šipkovičnih jagod priporoča

edina žganjarna
ROBERT DIEHL 159
v Celju

Vseh vrst kurivo

Mehka in trda bukova drva, cela in razcepljena ter v kolobarjih. Trboveljski kosovni premog, K 290 do K 348 za 100 kg. Trboveljski kosovni premog, zlasti dober za štedilnike, K 276 do K 340 za 100 kg. Velenjski salonski briketi Klara, edino in najboljše kurivo za peči, K 140 do K 180 za 100 komadov, postavljeno v hišo. Lesna trgovina St. & C. Tauzher, Ljubljana, Dunajska cesta št. 47. Telefon štev. 152. 4144

Nadležne kocine

na obrazu ali na rokah odstrani v 5 minutah
Dr. A. Rixa 3896
 odstranjevalec kocin.

Zaj. neškodljivo, gotov uspeh. Puščica za 4 K zadostuje. Razpošiljanje strogo diskretno. Kos. dr. A. Rix, laboratorij, Dunaj IX, Bergasse 17/E. Zaloga v Ljubljani: Lekarna „pri zlatem jelenu“, drogeriji A. Kanc in „Adrija“.

Ljudevit Borovnik

puskar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušč za lovce in strelice po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predstavlja stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustracija 39

Razglas.

Posestvo Ivana Novaka iz Sp. Siške št. 117, katero obsega

hišo, dve gospodarski poslopji, vrt in več stavbišč

se bode prostovoljno razprodajalo po kosih eventualno skupaj v četrtek dne 11. decembra 1913 dopoldne ob 9. uri na licu mesta.

Posteljno perje ceno

zajamčeno novo in brez prahu, 1 kg sivega perja, puljenega K 140; boljšega K 240; kg polbelega perja K 3—; kg belega perja, puljenega K 4—; kg boljšega belega perja, puljenega K 6—; prima belega perja, puhahestega K 8—; kg veleprima polpuha, belega K 12—; kg polpuhahestega perja, sivega K 520; kg puha, sivega K 6— in K 8—; kg puha, belega, K 10—; kg prsnega puha K 12—.

Izgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernica, velikosti 170 × 116 cm z dvema zglavnicama 80 × 58 cm, zadosti napolnjeno z novim, sivim, ščišenim, močno polnilnim in stanovitnim perjem K 16—; polpuhasto perje K 20—; puha K 24—; pernica sama K 9—, 12—, 14— in 16—; zglavnica K 3—, 350, 4— razpošilja po povzetju, zavojnina zaston, tvornica postelnega perja Anton Polednak, Gradeč, Mariahilferstrasse 11/S.

Neugajajoče se zamenja ali denar nazaj.

Neugajajoče se zamenja ali denar nazaj.

Najboljše sredstvo

zoper prehlajenje

je dobra in topla spodnja obleka.

Veliko izbiro zimskih pletenih srajc, jopic, spodnjih hlač, trpežnih in krasnih nogavic in gamaš, dobite pri tvoři

A. & E. SKABERNÈ

Špecijalni oddelek za pletenine in perilo, v lastni hiši Mestni trg št. 10
 4140 (prejšnja trgovina z železnino).

Pripravna darila za Miklavža in Božič.

Cene izredno nizke!

Blagovolite si ogledati tudi naše izložbe!

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1912:

K 214,160.979—

C. kr. priv.

Stanje denarnih vlog na hran. knjižice 31. avg. 1913:

K 70,778.027—

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vogal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 52,000,000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje **denarnih vlog** na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontrovne knjižice ter na konto-koren na vsakodnevni vedno ugodni obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje **vrednostnih papirjev** strog v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depot) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustrena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsekdar brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje **borznih narotil** na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izzrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ogrevanje in shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izzrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. **Izplačila in nakazila in Iz Amerike.**

Brezjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon štev. 41.

Damski paletoji v vsakovrstnih barvah, 130 cm dolgi, najmodernejših fason od K 14 naprej.

Raglani za gospode, najboljše izdelave od K 20— naprej.

Paletoji za deklice in dečke, najnovejših vzorcev od K 10— naprej.

Največjo zalogo konfekcije za dame in gospode po primerno nizkih cenah, priporoča

Angleško skladisče oblek, O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Volitev v obrtno sodišče!

V nedeljo, dne 23. novembra t. l. se vrše volitve v obrtno sodišče.

Kandidati narodnih delavcev in uslužencev so sledeči:

I. skupina: Veleobrt.

(Bele glasovnice.)

Pri sednik:

1. Bučar Fran, uslužbenec plinarne v Ljubljani.
2. Hribar Fran, tiskar v Ljubljani.
3. Rozman Alojzij, tovarniški mizar v Spodnji Šiški.
4. Sedej Jakob, plačilni natakar v Ljubljani.

Namestnika:

1. Križaj Miroslav, strojni ključar v Ljubljani.
2. Jeras Egidij, sodar v Ljubljani.

Vzkrlico sudišče:

1. Koréne Radivoj, strojnik v Ljubljani.

II. skupina: Mala obrt.

(Sive glasovnice.)

Pri sednik:

1. Ferrant Štefan, urar v Ljubljani.
2. Ham Valentijn, mesar v Ljubljani.
3. Mencin Josip, vodovodni inštalater v Ljubljani.
4. Skubic Ivan, knjigovez v Ljubljani.
5. Vavpotič Alojzij, zlator v Ljubljani.

Namestnika:

1. Jeran Ivan, steklar v Ljubljani.
2. Malič Fran, pečar v Ljubljani.
3. Škarjavec Ivan, slikar v Spodnji Šiški.

Vzkrlico sudišče:

1. Vovko Anton, knjigovez v Ljubljani.

IV. skupina: Uradniki in delovodje.

(Modre glasovnice.)

Pri sednik:

1. Smole Jakob, delovodja tobačne tovarne v Ljubljani.

Namestnik:

1. Čergonja Vladislav, tovarniški delovodja v Ljubljani.

Vzkrlico sudišče:

1. Zirkelbach Ivan, knjigovodja v Ljubljani.

Volilci! Priporočamo, da volite zgoraj navedene narodne kandidate! Agitirajte med somišljeniki za izvolitev narodnih kandidatov!

Narodni volilni odbor.

Spričevalo o Trdinovih vseučiliških študijah.

(Priobčil G. G.)

Oblika starih vseučiliških spričeval je vsled širokega in podrobnega ocenjevanja kandidatovega znanja in zmožnosti že sama na sebi zelo zanimiva, še zanimivejša pa je seveda vsebina spričeval onih mož, ki so si stekli s svojim poznejšim delovanjem za narod nemirilnih zaslug. V naslednjem priobčujemo Trdinovo vseučiliško spričevalo. V prosti slovenski prestavi slove takole:

Izpito spričevalo.

Gospod Janez Trdina, rojen 15. maja l. 1830. v Mengšu na Kranjskem, rimsko-katoliške vere, samskega stanu, je absolviral gimnaziske študije v Ljubljani in je prestal le-tu meseca septembra l. 1850. zrelostni izpit z odliko; nato se je podal na dunajsko vseučilišče in je obiskoval predavanja o zgodovini, filologiji in slovanskom jeziku; tudi vaj v zgodovinskem seminarju se je kot pravi član pridno udeleževal in je bil oktobra l. 1853. poklican kot suplent za zgodovino in filologijo na gimnazijo v Varaždinu, odkoder se je 30. aprila l. 1853. priglasil podpisani komisiji za učiteljski izpit iz zemljevidja in zgodovine in iz slovenščine za celo gimnazijo. Izpit se je vršil po proviz. zakonu od 30. avgusta 1849. in po zraven spadajočih prehodnih odredbah kakor sledi:

Za domačo nalogo je dobil gospod kandidat 29. aprila 1853. naslednja temata: Iz zgodovine: »V koliko je jonski rod sodeloval pri splošnem razvoju grškega naroda v političnih in socijalnih kulturnih odnosajih.« Naloga, ki jo je oddal gospod kandidat, nikakor ni izdelana samostojno po virih, temveč se v posameznih oddelkih naslanja na preiskave iz novejših del. Ako se upošteva, kako obsežna in težka da je bila naloga in kako malo časa da je imel na razpolago, potem se res da nikakor ne more pričakovati povsem samostojne naloge, temveč samo dela, ki črpa večjelj iz novejših knjig. Hvalevredno je torej za kandidata, da je upotrebljeval najboljše novejše pomožne spise. Želeti na bi bilo, da

bi se to zgodilo v drugi obliki kakor jo razodeva elaborat, ker se mnenja in nazori v njem pogostokrat izražajo na način, kakor da bi bili že prvotno kandidatova last. Ker toraj naloča vsekakor polhvalno priča o vrem, dobrem zgodovinskem znanju, o fini jezikovni spretnosti in hvalevredni opisovalni zmožnosti, ni za nadaljevanje izpita stala nikaka zapreka na poti.

Iz slovenskega jezika: »Navesti je modifikacije slovenskega glagola, ki nastanejo po njegovi spozitvi s prepozicijami: pri tem se ne sme ozirati samo na one spremembe, ki se pojavljajo tudi v drugih jezikih, temveč pojasnit je treba tudi one, ki so, v trajnosti dejanja ležeč, lastne slovenske jezikom.« Kandidat je stavljeno mu nalogo v obeh ozirih pravilno odgovoril: samo želeti bi bilo, da bi istinitost izraženih splošnih stavkov pogosteje, kot se je to zgodilo, dokazal na primerih. Za nadaljevanje izpita ni bilo nikake ovire. Nato je bil gospod kandidat vpoklican za 23., 27., 28. decembra 1853. leta k klavzurnemu izpitu in je dobil v razrešitev naslednje naloge: Iz splošne zgodovine: »Napisati je pregled evropskega svetovnega položaja od nastopa vlade Hohenstaufa Henrika VI. do odhoda papeža Inocenca III. in sicer na tak način, da bo tvorila paneževa in cesarjeva zgodovina središče razprave.« Gospod kandidat je v oddanem delu počkal, da mu je dobro znan evropski svetovni položaj koncem 12. in v začetku 13. stoletja. Glavne osebe, kar tudi časovne razmere je večinoma pravilno in točno naslikal; primerno je poudaril najhistvenejše in najvažnejše in sploh dokazal dober vpogled v tedanje časovne odnosa. Tu in tam je seveda moral poseči malo globokeje v stvar in naglasiti nekatere nadaljnje važne momente: dotaknil bi se potem tudi marsikahih specjalnosti, ki se jih vsled njihove važnosti tudi v splošnem pregledu ne sme prezreti. Kar je nepravilnosti in nenatančnosti, niso posebne važnosti. Jezik je način razpravljanja zaslužita pohvalo. V celoti se mora na nalogu zelo osrečeno imenovati. Iz avstrijske zgodovine: »Kaki odnosa so vladali med hišami Luksemburžanov in Habsburžanov, in do kakih končnih rezultatov so vodili?« Iz avstrijske zgodovine stavljeno vprašanje: Kakvi odnosa so vladali med hišami Luksemburžanov in Habsburžanov, in do kakih končnih rezultatov so vodili? je odgovoril g. kandidat s tako globokim znanjem zgodovinske snovi in s tako jasnim vpogledom v pragmatično zvezko dejstev, da se ni izporna komisija prav nič obotavljala, šteti oddano nalogu med najboljša dela te vrste. Iz zemljevida: »Primerjalno se naj oriseta v kratkih potezah iberski in italijanski polotok po splošnih fizičalno-geografskih razmerah.« Z ozirom na to, da je gospod kandidat spričo dveh klavzurnih nalog, ki jih je moral izdelati istega dne, za geografski temo: primerjalno se naj oriseta v kratkih potezah iberski in italijanski polotok po splošnih fizičalno-geografskih razmerah, — uporabil samo 2 in pol ure, se mora predležeči elaborat priznati zelo zadovoljivim v vsakem oziru. Iz obdelane snovi ni samo razvidno, da je pisec več na polju geografije, temveč da zna prisvojeno si snov tudi izbrati in uporabiti. Posebno je treba poudariti tudi še obliko in jasnost izraza. Nadaljevanju izpita ni toraj stalna od te strani nobena zapreka nasproti.

Na dan 30. decembra 1853. vršiči se je ustreljen izpit iz splošne zgodovine je vseboval najprej vprašanje o grških kolonijah v Mali Aziji, Italiji in drugih deželah, nakar je sledilo večje število vprašanj o zgodovini, kronologiji, geografiji, literaturi etc. Nato se je spraševali za prebivalce mest, uradnike itd. Proti težkočam prebavljanju in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz prasek“, ker vpliva na prebavljanje trajno in trvanljivo ter ima olajševanje v topilen učink. Skaljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpoljuja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 8. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

33

Forman proti nahodu
Učinek presenečljiv! Pušica 40vin.

Pevci, župniki, učitelji o Sirolin „Roche“ pri obolenosti sopil:

jčitUela. Sch. v Kelmaraju.
Trpel sem na huden in trdrovratnem katarju, ki ga je Sirolin „Roche“ takoj omilil. Ta izdelek tudi posprešuje tek.

Zupnik R. Sp. v W. (Alzanja).
Moj bronhialni katar je Sirolin „Roche“ prav hitro odstranil; zakaj ozdravljenje je nastopilo obenem z začutjem Siroline „Roche“.

Pri influenci, naduhu, pljučnih bolezni je Sirolin „Roche“ neutrpljiv pomoček jačega učinka na pljuča in ves organizem. Sirolin „Roche“ je izberne slasti in je posebno pravlen za odvračalno zdravljenje. Sirolin „Roche“ se dobri po vseh lekarnah, 4 K or. z.

Velika izbira moderne kožuhovine!

I. perilo

za gospode, dame, in otroke.

Klobuki

Čepice

Pletene obleke za dečke.

Priporoča se modra trgovina Peter Šterk Ljubljana, Stari trg 18.

Najmodernejše

bluze,

jučanje obleke.

Sportne jopicice in čepice za dame in otroke.

Otročje obleke.

Vse potrebščine za šivilje itd.

Priznano najnižje cene.

Modni salon

Stuchly - Maschke

Ljubljana, Židovska ulica.

3

Priporoča po najnižji ceni cenj. damam tu in na deželi svojo bogato zalogu

zimskih klobukov in šport. čepic za dame in deklice.

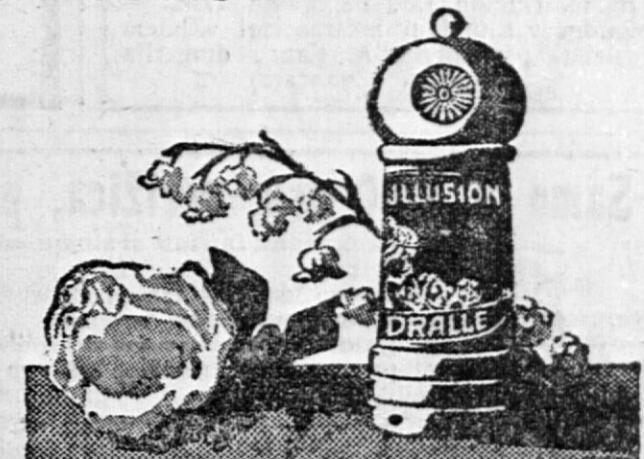
Priznano dobro blago. — Nizke cene.

Popravila se točno izvršujejo. 1463 Zalni klobuki vedno v zalogi.

Slastna, neprimerljiva prirodnost in največja izdatnost Dralleja parfum

luzija v svetilniku

Zadošča en atom

Smarnica, vrnica španski bezeg, heliotrop, reseda K 4—, vijolica K 5—. Po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in boljših brivnicah.

JURI DRALLE, BODENBACH n. L.

Skrivnost

biti mlad in lep je rešena z navadno porabo

čudesnega mila „Oja“

„OJA“ je naravnost presenečljivo učinkujoč lepotilo, ki daje polti cvetočo barvo. Vsaka nečistost kože izgine.

Velika škatija K 2—. Malo škatija K 1—.

Lošč za nohte „OJA“

daje takoj prekrasen blešč, ki se več tednov drži in vselej po umivanju rok še lepše izstopi. Garnitura obsegajoča lošč s pasto in odstranjevalcem lošča K 2-50.

Parfumerija „Oja“ Americ. Co. Ltd.

Dunaj I., Petersplatz 11. 4130

V Ljubljani se dobiva: B. Čvančara, drogerija „Adrija“; Anton Kauc, drogerija, Anton Krisper.

K. S. dvorni operni pevec H. D.

Imel sem močan kašelj in sem na naredo g. dr. S. rabil Sirolin „Roche“. Uspeh je bil sijajan.

Pevec H. B. v Curihi.

Sirolin „Roche“ mi že več nego leto dni izborno služi. Na njegove uspehe bom v strokovnem časopisu »Der neue Weg« opozoril v članku. ::

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalec korenin balzam Ria Vaših kurjih očes, bradavic, otiščance ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z francijskim pismom 1 K. Kemeny, Kaschau (Kassa) L. Posti. 12/64 Ogrsko.

G. Flux

Gosposka ulica 4,
I. nadstropje, levo. 3980

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska posredovalnica stanovanj in služb v udobnost cen. občinstva zopet v središču mesta.

Priporoča in namešča le bolje službe iskajoče vsake vrste kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služb, zlasti za ženske vestne in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnosnih vprašanjih se prosi znamka za odgovor.

Nosna rdečica

kožne hibe, solnčne pege, ogri, raskava, ordečela in razpokana koža ter druge napake polti, izginejo takoj, edino in samo z desetletja preiskuseno in od strokovnjakov sijajno potrjeno in oblastveno za neškodljivo preiskano 3979 dr. A. Rixa

pasta Pompadour.

Ob neučinkovanju denar nazaj. Poizkusni lonček K 1— večji lonček K 3— Kosmetikum dr. A. Rixa laboratorij na Dunaju IX, Berggasse 17/E. — Zaloge v Ljubljani lekarna pri »Zlatem jelenu« parfumerija A. Kanc, drogerija »Adrija« (Cvančara).

Samo K 4·80 ura, verižica, prižigalo s 6 kresilniki

Prekrasna fantaz. srebrna moška remontoarka, dobro, ploščato in bogato gravirano okrovje s prav dobrim kolesjem na sidru, nastanito idro, 3 leta pismenega jamstva z elegantno amer. double zlato kavalirsko verižico in modernim niklastim žepnim prižigalom s 6 rezervnimi kresilniki, zadostni za več let. — Vse skupaj po povzetju samo K 4·80, aka vzamete 2 garnituri K 9·50, pri petih garniturah ena zaston.

Tvorniška zaloge švicarskih ur Juri Lohberger, Dunaj VII, Kaiserstrasse 89/21 Zamena dovoljena ali denar nazaj.

E 605/13/4

415⁷**Dražbeni oklic.**

Dne 27. novembra 1913 ob 8. uri dopoldne se bodo prodalo na Narpeljnu pri Krškem na javni dražbi:

1 klavir, 2 divana, 1 kopalna banja, 5 nočnih omar, več omar, stenskih podob, preprog, zastorov, stolov, miz, 1 šivalni stroj, 2 umivalni mizi, 1 veliko zrcalo, 1 trumo, 5 tapeciranih stolov, 1 viseča svetiljka, 1 kompletna jedilna servica, 1 servica za kavo, žganje, liker, 1 servica iz kina srebra, 1 srebrna servica za kavo, več srebrnih žlic, vilic, nožev, 1 srebrn kelih, 1 stenska ura, velika množina raznih knjig itd.

Reči se smejo ogledati dne 27. novembra 1913 med 8 in 8½ uro v Trški gori.

C. kr. sodnija v Krškem, odd. II.,
dne 2. novembra 1913.

Šivilja

stanujoča Krakovski nasip št. 4. pritičje, se priporoča, sprejme vsake vrste perila in obleko. Gre tudi v hišo.

Samostojna eksistenza.

Kateri trgovski nastavljene bi se rad osamosvojil in bolje obrestoval svoj denar, dobi na štajerski meji kompletno opravljen lokal.

Vprašanja na upravnštvo »Slov. Naroda« pod »Sreča«. 4119

Svetovnoslavna
je posebno ploščata amer 18 kar. double zlata 36 urna žepna ura remont. s sidrom, večkrat odlikovane znamke, »Sirena« ura ima veleprima švicarsko kolesje in je od zlate ure za K 100— ni ločiti. Za točen tek jamicim 5 let. 1 komad K 4·75, 2 kom. 9·30 dalje Gloria srebrna žepna ura za K 3·60. Vsaki ura se zastonj pridene eleg. pozlačena verižica. Brez rizika. Zamena dovoljena ali denar nazaj Razpošiljanje po povzetju.

S. KOHANE, I. eksport ur Krakov, Sebastianova ulica 48.

Pozor!

Veliko denarja si prihranite,
če kupite sedaj manufakturno blago pri

J. GROBELNIKU

prej Franc Souvan sin Ljubljana, Mestni trg št. 22.

Zakaj? Radi slabe sezije in velike zaloge
hočem vendar zimsko blago razprodati

Zato prodajam do
preklica po za

30 % znižanih cenah!

Nihče naj ne zamudi te redke prilike res lepo novo blago ceno kupiti. Primerna božična darila: svile, žameti, pliši, volneno in pralno blago, sukno, rute vseh vrst. — Preproge, velike in na meter, preprioge za pred posteljo, za na stene, za čez zofo; koci za potovanje in odeje. — Perilno blago.

Važno za vsacega!

Bencinov motor

Malo rabljen ležec bencinov motor, izdelek Langen & Wolf, se vsled upeljave električne sile **ceno proda**. Motor se še lahko ogleda v obratu. Vpraša se: Zavod za električne naprave Vojnović & Cie, Ljubljana, Dunajska cesta štev. 22.

Dobro ohranjen kratek 415

glasovir

se ceno proda

Stari trg št. 22. II. nad.

Debelo hrbtna

slanina

Vsek dan sveža slanina v 5 kg poštnih zavitkih samo K 6. Vsek dan svežega klanja goveje meso, zadnje stegno 5 kg K 4·50, prešičje meso K 5— pošilja skrbno zavito franko po povzetju na vsako pošto

David Frank, izvor mesa, Herincse štev. 10.

Najsolidnejši vir

40 m dobitih ostankov za obleke K 18— 40 m izvrstnih ostankov zim. blaga 20— 30 m ostankov mod. blaga za obleke 18— 6 parov velikih rjuh 10— 100 kom. prima žepnih robcev 13— tucat dobitih brisač 2·90— tucat prav težkih brisač 4·80— 10 topilih zimskih rut 5—

Adolf Zucker, Plzenj št. 504 (Češko).

Razpošiljam samo po povzetju. Neugajajoče vzamem vsak čas nazaj. Vzorci se ne razpošiljajo. Najboljši dobavitelj za trgovce, krošnjarie in sejmarije.

Manufakturna trgovina

na jako prometnem kraju v Ljubljani, ki je zelo dobro vpeljana, **se proda**. Trgovino tudi lahko vodijo ženske moči.

Ponudbe je staviti do 1. decembra na upr. »Slov. Naroda« pod 90/4088.

Trgovina z orožjem in c. kr. zaloge smodnika Lechner & Jungl, Gradec, Sporgasse 1.

priporoča po tvorniških cenah kot najboljše branično orodje avtom. žepne pištole, točno zastreljene sistemov Browning*, Steyr*, Mauser* in Bayard* samokresi najbogatejše izbere že od K 5·50 naprej, floberti in karabinice, dvocevne lovske puške od 36 K naprej. Patroni, patronke stročnice itd. itd. Cenovnik gratis in franko. 4658 Cenovnik gratis in franko.

Oklic.

Daje se na splošno znanje, da se namejavata poročila.

1. premogokop **Franc Doležal**, stanujoč v Duisburg-Meiderichu, Elsässerstr. 34, prej v Ljubljani (Avstrija), sin rudnikevca Antona Križnika in njegove soproge Marije roj. Strazek, stanujoče v Zagorju na Avstrijskem.

Morebitini na zakonske zadržke se oprijeti ugovori se morajo tekom dveh tednov po izidu tega oklica prijaviti pri podpisemu po ročnemu uradniku.

Oklic se ima objaviti v mestu Duisburg in v enem v Ljubljani na Avstrijskem izhajajočem časopisu. 4123

Duisburg-Meiderich, 14. novembra 1913.

Poročni uradnik,
Schmitz.

4141

V restavraciji na glavnem kolodvoru v Ljubljani

(Jos. Schrey)

bo dne 23. novembra

velik koncert.

Sodeluje cela društvena goðba pod vodstvom g. kapeinika Czernya.

Začetek ob 8. uri zvečer.

K obilnem obisku vabi

Vstopnina 50 vin.

Jos. Schrey,
restavrater.

Naša, za malo časa določena posebna prodaja

zbuja splošno pozornost!

Čevljii na trakove za gospode in dame

iz usnja box in chevreaux

4142

9.-50
K

12.-50
K

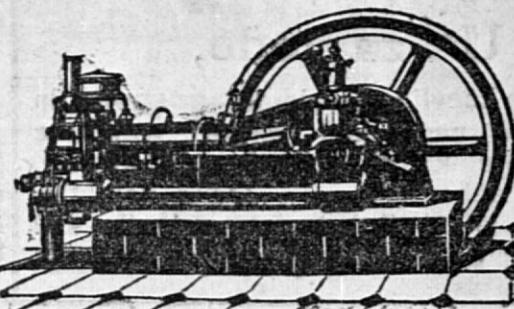

Alfred Fränkel komanditna družba

Največje podjetje svoje vrste v monarhiji!

Prodajalnica v Ljubljani A. Seljak, Stritarjeva ulica 9.

Svetovno znani! Originalni motorji „Otto“

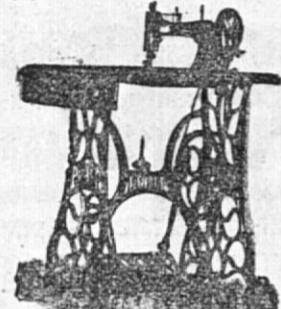

3981 za bencin, bencol, petrolin, surovo olje, sesalni plin, svetilni plin itd.
Motorji za surovo olje „sistem Diesel“. Bencinove lokomobile.
Najmodernejsa konstrukcija.
Največja tvornost! Najvarnejši obrat!
Dosej prodanih čez 118.000 motorjev z 1,220.000 konjskimi silami.
Specialni prospkt 541 gratis.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstr. 53. sl.
Zastopstvo Heckl & Pohl, Trst, Via S. Spiridione štev. 12.

Triumph - Štedilnike, peči, trajnogoreče vložke,
(za užidat vlončene peči)
varstvena znamka
ceniki zastonj!
do bavnih naslovov se usakemu naznani jo.

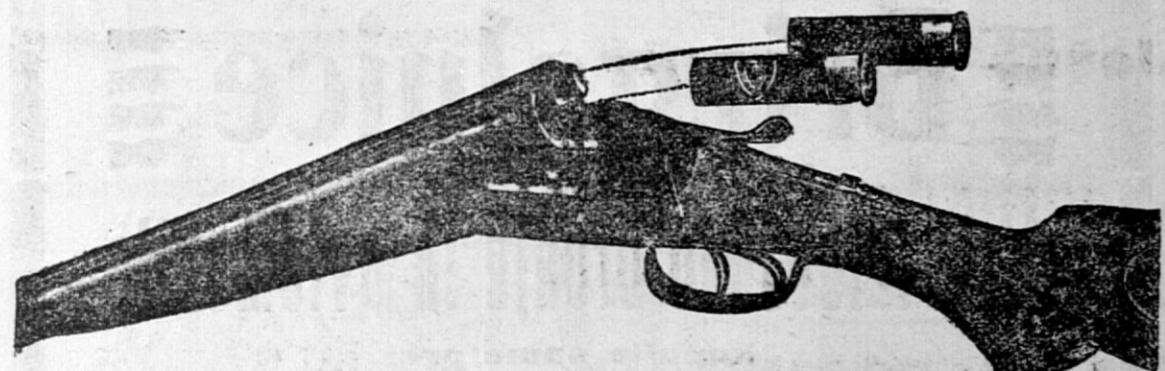
Triumph toparna
Štedilnikov in peči z.z.o.z. Wels
Gorenje Avstrijsko.

„PFAFF“ Pozor!

Kdor si želi kupiti v resnici dober šivalni stroj, naj kUPI SAMO PRVI!
PFAFFOV STROJ
ki nosi na glavi in stojalu ime „Paff“ in se zanj 10 let jamči.
Velika zaloga koles
kakor Waffenrad, Puch, solidno ljudsko kolo Kosmos in Ilirija kakor tudi vsi posamezni deli in popravila po najnižji ceni pri tvrdki!
Franc Tschinkel, Kočevje št. 240.
Cenik brezplačno in poštne prosto.

Avtomobilna zveza Krško - Kostanjevica - Rudolfovo. Vozni red.

Zjutraj	Popoldne	Vozne cene		Postajališče	Vozne cene		Dopoldne	Zvečer
		K	v		K	v		
7:30	3:30	—	—	odh.	Krško	prih.	4	—
8:20	4:20	1	60	↑	Kostanjevica		2	40
8:45	4:45	2	40	↓	St. Jernej		1	60
9:30	5:30	4	—	prh.	Novomesto	odh.	—	11:10
							8:10	6:55
							12:20	7:20
							11:55	6:10

Avto vozi v Rudolfovem tudi na kolodvor.
Posamezne dolote so objavljene na postajališčih.

Ljubljana Fr. Ševčík Židovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogu raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskev in čeških strogo preizkušenih pušk, za katerejamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogu vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevanje zastonj in poštne prosto.

Perje
za postelje in puhi
priporoča po najnižjih cenah
EMIL KRAJEC
preje F. Hiti
Pred Skofijo štev. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Hajvečja zaloga navadnih do najfinješih
otroških vozičkov
in navadne do najfinješe

žime.
M. Paklč
v Ljubljani.

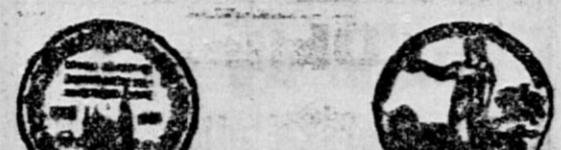
Neznanim naročnikom se
pažja s pozvezenjem.

Ustanovljeno 1845.
Parno barvarstvo
ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.
Apretura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.
Sprejemališče
Selenburgova ulica št. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

xxx | x | xxx

Avgust Agnola

Ljubljana,
Dunajska cesta 13
Izborna zaloga
namiznih in
nastropnih
svetilk
najnovejše
vrste
po nizkih cenah

Zdrave, ročetelične otroke
hočete imeti?

Potem jim dajte uživati izboljšano, aromatično **ribje olje** iz lekarne pri zlatem orlu. Vsak otrok uživa zlahko to ribje olje iz katerega je popolnoma odstranjen zoperni duh in vonj. 1 steklenica K 1-80.

Zoper kašelj, zasližnost in prehlajenje

je v tem času za otroke najboljše preizkušen in mnogostransko priporočen **trpotčev sok**. — 1 steklenica I kruški.

Zaloga vseh tu in inozemskih

specialitet ter preizkušenih domačih zdravil.

Izborna toaletna sredstva „Ada“.

Vedno sveže gumijeve specialitetate

Oddajajo se tudi zdravila za

člane vseh bolniških blagajn.

Razpošilja se 2krat na dan na vse strani.

Pharm. Mag.

Vinko Prchářka
lekarna pri zlatem orlu

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2.

Mi hranimo, „ROGGKAFFOL“.
ako pijemo namesto zdravju škodljive zrnate kave idealni, slastni nadomestek za kavo
Močan kavni okus, slastno, cenó. 5 kg franko
po povzetju Kč 4:30. V vsakem zavitku namesto pogosto nič vrednih pridatkov dragocen novost. „Roggkaffol“ tvorilce živil, Trutnov (Trautenau) odd. 9. 3529

ne da bi si kaj odrekli
ne Iščejo se prav dobro uvedeni zastopniki.

Dobro blago se samo hvale!

G. F. Jurásek

vglavalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Poljanska cesta 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, gitar, tamburle, citer, harmonik itd. Najboljše strune „Weichold“ in druge ter vse potrebuje glasbil. — Jamčim pismeno 10 let. — Zavod za uglasevanje ter popravila glasovirjev in vsega glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.
Vglasujem »Glasbeni Matici«, »Mladiki« in drugim slovenskim zavodom. Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, ki inštrumente samo pokvarijo. Edini samostojni strokovnjak za vglasevanje ter popravila vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem koncesioniran tyrdka

F. G. Jurásek.

Mnogo denarja prihrani
kor kupi za dom potrebno platnino in pavolino
samo po tvorniških cenah.

Pesteljno blago iz izborne močne tkanine 150 cm široko
1 komad 14 m dolg

K 16:50

6 rjih brez šva, obrobljenih iz najboljše konopnine 150/225

K 17:20

Tkanine in šifoni za telesno in postelj. perilo á 23 m od

K 9:80

Komad **posteljnega blaga**, pristne barve moder ali rdeč, veleprima, 76 cm široko, 23 m dolgo

K 13:50

40 m sortiranih **ostankov** (3-12 m dl.) oksforda, céfirja, flanele, pristnobarvnega posteljnega blaga

K 17:50

40 m sortiranih **estankov** (3-12 m dl.) finih beljenih tkanin in šifonov

K 19:50

Brisače, cunje za posodo, žepni robci, kavne in jedilne garnit, fine tkanine, damastno blago v prebogati izbir.

Za darila posebno pripravne **okaziljske odbire**:

komad 82 cm šir. **rumburške tkanine** po 23 m;

kompl. perz. 6 kom. **kavna garnitura** á jour v barvah;

1/2 tucata najfin. modnih žepnih robev, skupna cena

K 16:90

Ista, odbira II, bogatejše sestave

K 22:80

Razpošiljanje po povzetju. Zamena dovoljena ali denar nazaj, torej brez risika. Zbirke vzorcev za vse platnine in pavol. gratis in franko. Za ostanke ni vzorcev.

LEOPOLD LOSCHITZ, tvorn. zaloge platnine in pavolnine

Dunaj XIX/1, Döblingehauptstrasse 70.

4069

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko

z modernimi velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New-York

37 je progla

Red Star Line
Rdeča zvezda

Na naših parnikih Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne, vožnje med Antwerpom in Novim Yorkom je snažnost, izborna hrana, vladna postrežba in spainice po novem urejene kajti za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak tretjak popoldne.

Naši parniki vožijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjen zastopnik

Franc Dolenc
v Ljubljani,

Kolodvorska ulica odslej stev. 35,
od južnega kolodvora na desno poleg predinice.

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232

Največja zaloge pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospodske
sobe. Preproge, zastorji, medroci na vzmets
žlimati medroci, otroški voziki itd.

Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Zahajajte gratis in franko moj katalog o elektičnih in acetilenskih svetiljkah za vsako porabo. — Izborne električne žepne svetilke, jasno sveteče, kompletno po K 2—, 2-40, 2-80. — Elektične ročne svetilke v kovinskih škatljah po K 4— in 5—. — Hišne svetilke v leseni skrinjici K 4-50.

Acetilenske ročne svetilke

iz medi, ponikljane, prav stanovitne, ki se porabi za visečo ali namizno svetilko K 4—, 5—, 6—. Po povzetju razpošilja A. Weissberg, razpošiljalnica Dunaj II, Untere Donaustr. 23/III. Hrvaška korespondenca.

Usta-
novljeno
L 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža

Telefon
Številka
154.

BRATA EBERL

črkoslikarja, lakirarja, stavbna

Ljubljana

Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. nasproti hotela „Union“.

Delavnica: Igriska ulica štev. 6. Električna sila.

Emanuel & Oskar Kraus

Trst, Via S. Nicolò št. 2.

Tehnična pisarna.

Uredba popolnih industrijskih naprav vsake vrste, dalje električne luči in sile. Glavno zastopstvo draždanska tvornica plinovih motorjev prej Moric Kille v Draždanih. Najstarejša tvornica motorjev za nafto, sesalni plin, bencin, bencol in plin. Čez 10 000 motorjev v obratu. Sijajne odlike. Stroji za oprekarsice vsakovrstni, za ročni obrat in na silo. Prve vrste stroji za obdelovanje lesa firme Adolf Alldinger v Oberfürthku pri Stuttgartu. Universalni stroji za oblanje, krožne žage, vrtalni in skobeljni (Fräsmaschinen) stroji, stroji za rezanje čepov in za brušenje. Popolne oprave mizarstev Stroji za obdelovanje železa. Stružniki, vrtalni stroji, skobeljni (Fräsmaschinen) itd. — Proračuni, ponudbe in tehnične informacije zastonj in poštne prosto. 2684

Od dobrega najboljše je že vedno izvirni Singerjev šivalni stroj.

Dobi se samo v naših prodajalnah s takim izveskom in s to varstveno znamko.

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.

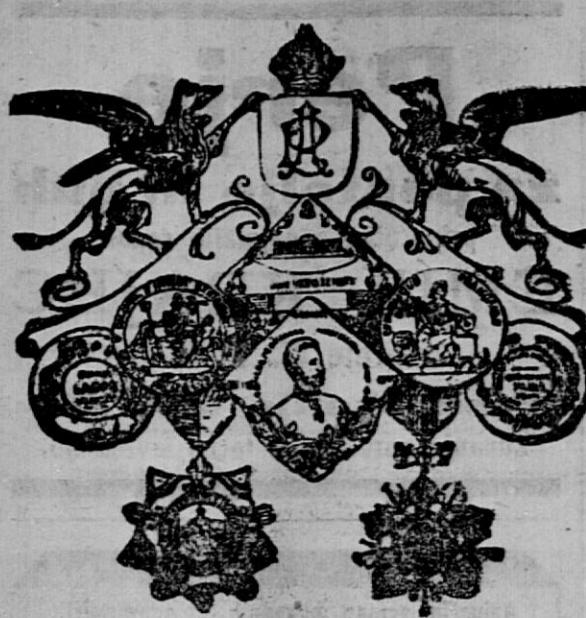
Novo mesto, hiša lekarnarja Bergman. Kranj, Glavni trg št. 119 in Kočevje, Glavni trg št. 79 ali pa po naših potnikih. 3892

Potniki v Ameriko!

Največji parnik na svetu je „Imperator“.

Dolg je 920 člavljev (280 metrov), nosi 50.000 ton ter je prva ladja na 4 vijake, dočim so bili dosedaj največji in najhitrejši parniki samo na 2 vijaka. „Imperator“ je široko more preplul v 20 dneh tririkrat ter se je moral pri tem še v Hamburgu in v New Yorku z izkladanjem in nakladanjem po poldruži dan muditi. Morska vožnja v 6 do 6½ dneh se popolnoma jamči. O prvi vožnji „Imperatorja“ piše „Glas Naroda“ iz New-Yorka: „Imperator“ je višek moderne tehnike. Ropotanje strojev se čisto nič ne sliši. Ladja pluje tako mirno, da človek skoraj ne ve, da je na vodi ter se niti malo ne da primjerjati z drugimi morskimi velikani. Približno tako so urejeni tudi drugi „Velikani“ Hamburg-Amerika linije. Vsi imajo v III. razredu sobe z 2, 4, ali k včjeti s 6 posteljami. Hrana je obila in dobra. Taki „Velikani“ so poleg „Imperatorja“: Kaiserin Auguste Viktoria“ (25.000 ton), „Amerika“ (24.000 ton), „Cleveland“ in „Cincinnati“ (po 20.000 ton) itd. Važno! Vsak potnik dobri pri meni pismeno garancijo, da je prost vseh stroškov za hrano in stanovanje, kakor hitro se pripelje v Hamburg. — 2558 Vsakojaka pojasnila daje brezplačno.

FR. SEUNIG, Ljubljana, Kolodvorska ulica, velika številka 28.

Anton Presker
krojač

Ljubljana, Sveti Petar c. 16

priporoča svojo

veliko zaloge gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

**Pekarija,
slaščičarna
in kavarna**

Jak. Zalaznik

Stari trg štev. 21.

Filiale:

Glavni trg št. 6,
Kolodvorska ulica št. 6.

G. Čadež

v Ljubljani

Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine

priporoča

klobuke

čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solnčnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Kadar hočete kupiti dobro blago, obrnite se na tvrdko **Katinka Widmayer**, „pri SOLNCU“ za vodo, ki ima v zalogi dobre in trpežne čevlje za dame, gospode in otroke. Izdelovanje suhih šopkov, nagrobnih vencev, trakov z napisimi. Bluze, vrhnja in spodnja krila, nogavice, rokavice, vsakovrstno perilo itd. — Postrežba točna. — Cene najnižje. Prosim prepičajte se! 3440 Prosim, prepičajte se! — Prodajajo se tudi narodne peče.

Manufakturist

dobra starejša moč z prima referencami
se sprejme za večjo manufaktурno trgo-
vino na Stajerskem.

Ponudbe na upravnštvo »Slov. Naroda« pod „Štev. 200/4044.

POZOR! NA OBROKE! BERITE!
Prva, največja, najstarejša in najspomljivejša slovenska tvrdka in iz-
posojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrijskem jugu. Velikanska
trgovina vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij.

ALFONZ BREZNÍK
učitelj Glasbene matice in sodno zapriseženi strokovnjak c. kr. dež. sodnije
»Zvezda« nasproti Ljubljana, Kongresni trg št. 15 :
»Zvezda« nasproti : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 :
: Ljubljana, Kongresni trg št. 15 : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 : Ljubljana, Kongresni trg št. 15 :

Klavirji, pianini in harmoniji
najslavitejših svetovnih tvrdk
Bösendorfer. Rudolf (ne Anton) Stelzhammer, (najboljši : angleški sistem sedanjosti), : Hödl & Heitzmann (neprekoslivi pianini z Lexovo mehaniko). Bratje Stingl, Czapka, Laub & Gross (koncertni 7/4 okt. pianini) in Hördigel (amer. harmonij od 90 K naprej), imam le jazz, njih edini zastopnik za Kranjsko v Velikanski, zalogi in izbiri (vedno 30 do 40 instrumentov). Zato svatim pred nakupom event. falsifikatov ali navidezno cenega bofina zlasti, ker vsakdo kupi pri meni na obroke ob K 15 naprej prvorosten instrument goraj omenjenih najboljših tvrdk z resnično 10letno postavnoobvezno garancijo. Tudi preigrani klavirji v zalogi. Zamena najugodnejša. Ugleševanje in popravila sol. in ceno. Nobena druga tvrdka ne zamore nuditi tako cenega, ugodnega in zanesljivega nakupa že zategadel, ker goraj označene prve tovarne ne dajo svojih klavirjev na Kranjskem nikomur v zalogu kakor edino meni in drugič pa zato, ker je ta kupčija moj postranski zastužek in brez vsake režije

Št. 1406/pr.

Razpis.

Deželní odbor kranjski razpisuje mesti

provizornih deželnih živinozdravnikov

v Vipavi in na Vrhniku.

S službo deželnega živinozdravnika v Vipavi so združeni dohodki letnih 1700 K, od katerih odpade 1000 K na deželni zaklad, 700 K pa na občine sodnega okraja Vipavskega.

Z enako službo na Vrhniku so združeni dohodki letnih 1650 K, od katerih odpade 1000 K na deželni zaklad, 600 K na občino Vrhniko in 50 K na občino Borovnico.

Prosilci za razpisani službi pošljijo naj svoje z dokazili o starosti, o domovinstvu, o živinozdravniški usposobljenosti in o znanju slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje

do 20. decembra 1913

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželn. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 14. novembra 1913.

Brizgalnice

cevi, telovadno orodje in avtomobile

kupujte samo pri

R. A. Šmekal, Zagreb

katera tvrdka se zdaj glasi:

Sredščna prodaja ognjegasnih brizgalnic in potrebščin televadn. orodja in avtomobilov d. s. o. J. Praga-Smichov R. A. Šmekal. V. I. Stratilek. V. K. Smekal.

Opozarjamo

da v zadnjem času razpošiljajo različne nemške tvrdke po svojem za- stopniku v Zagrebu na gasilna društva nemške cene in ponujajo svoje blago. — Ne podpirajte jih, ker imate svojo slovansko tvrdko.

PROTI žlezam, škrofljem

malokrvnosti, angl. bolezni, kožnim izpuščajem, vratnim in pljučnim boleznim, kašlu; za ojačanje slabotnih v razvitku zaostalih otrok priporočam redno zdravljenje z mojim

Lahusenovim ribjim oljem

znamka „Jodella“.

Najučinkovitejše in najpriljubljenejše ribje olje. Rado uživano in lahko prenosljivo. Letna poraba čez 100.000 steklenic. Pristen samo v originalnih steklenicah po K 3·50 in 7 - z varstveno znamko »Jodella« in tvorničarja lekarnarja VIII. Lahusen v Bremenu. — Svež se dobiva v vseh lekarnah v Ljubljani in okolici. 3440 Glavna zalogu v Ljubljani: lekarna Trnkoczy.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje!

1 kg. sivega, dobrega, puljenega 2 K; boljšega 2·40 K; prima polbelega 2·80 K; belega 4 K; belega puhestega 5·10 K; kg velefinega snežnobelega, puljenega, 6·40 K, 8 K; kg puha, sivega 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najcenejši prsní puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelle

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankiniga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dolg, 60 cm šir, polnjena z novim, svim, prav stanovitim puhostim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 18 K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3·50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po poštvetju, od 12 K naprej franko. Lanko se franko zamenja za enegačo se vrne denar. — Natančni cenovniki gratis in franko. S Benisch, Deženice št. 767, Češko.

OFAFF ŠIVALNI STROJI

so priznano najboljši.

Pouk šivanja in vezenja na stroj brezplačen.

NOVOST: Najnovejši brzošivalni stroj za krojače, obrtnike, brez čočička, do 3000 vboldljajev v 1 minuti. Dobi se le pri

Ign. Vok špecialna trgovina šivalnih strojev in koles Ljubljana, Sodna ulica štev. 7.

Desetletno jamstvo. — Ceniki zastonj in poštne prosto.

Advokat dr. Jos. Ščuman

Nov odvetnik in zagovornik.

Ljubljana
Dunajska cesta 6/1.

A. KUNC

Ljubljana

Dvorski trg 3.

Velikanska zalogu oblek za gospode in dečke.

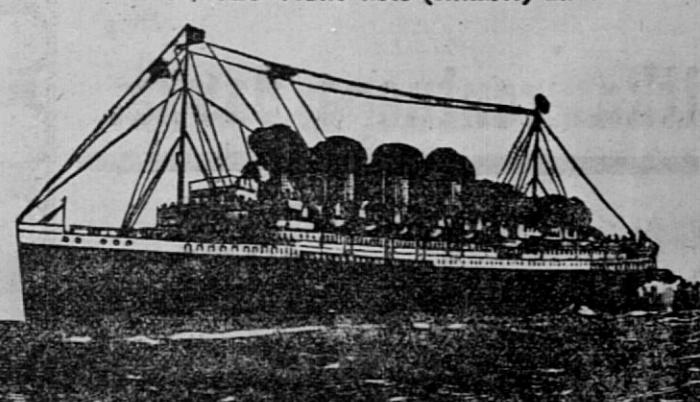
Najnižje, stalne cene.
Ceniki na razpolago.

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najkrajša vožnja iz

Havre v Nev York.

Veliavne vozne liste (šifkarte) za vse razrede dobis edino pri 3439

Ed. Šmarda
oblastno potrjena po-tovalna pisarna

v Ljubljani, Dunajska cesta 18

v bliži Kmettske posojilnice, nasproti gostilne »Figovcu«.

Vozne liste iz Amerike v staro domovino po najnižji ceni. Izdaja vozne liste po vseh teleznicah za prirejanje zabavnih in romarskih vlakov. Vsa pojasnila istotam brezplačno.

Štampilije

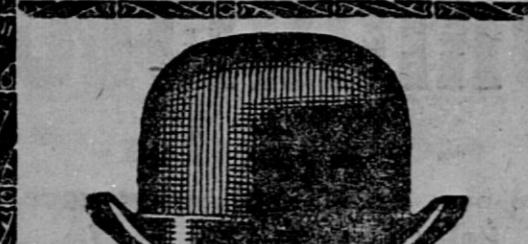
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe,
graver in izdelovalj kavčkovih štampilij

Ljubljana, Šelenburgova ulica 1.

Ceniki franko.

Ceniki franko.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11
priporoča

klobuke

cilindre, čepice itd.

najnovejše fasone
po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastonj in poštne prosto

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivaler streh in klepar, vpeljalec
strelodvodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim skriljem z asbest-cementnim skriljem (Eternit) patent Hatzschek z izbočno in ploščato opoko, lesno-cementno in strešno opoko.

Vsa stavbinska in galerijska kleparska dela v priznano solidni izvršitvi. Hišna in kuhinjska oprava. Postokljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6

priporoča svojo bogato zalogu raznovrstnih
pušk in samokresov

lovskej potrebščin, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi

umetalni ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov
točno in solidno.

Cenovnik zastonj in poštne prosto.

Vedno velika zaloga

klobukov

in čepic

lastne izdelka.

Kupuje kože
vseh divjadih po
najnižjih dnev-
nih cenah.

POZOR!

J. Wanek, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 21.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisani si usojam slavnemu občinstvu vladno naznanjati, da sem etvoril

trgovino z usnjem

v Ljubljani, na Erjavčevi cesti štev. 2

nasproti jubilejskega gledališča.

4071

V zalogi imam veliko izber domačega in inozemskega usnja, kakor znamke Blumenthal in Grison, Chevreux, potem Ideal, Cornelius Heyl Box, nadalje čevljarske potrebščine kakor tudi zgornje dele, razne trakove, zaponke itd.

— Nadalje razne kreme: Globin, Globus, Erdal, Afrikan ter Sokolska krema

vse po najnižjih cenah.

Gumijivi podpetniki PALMA

Alojzij Sestak, trgovec z usnjem.

„BERSON“

gumijeve

podpetnike

nosi vsak, komur je kaj
do eleganc in prijetne
hoje.

gumijeve

podpetnike

nosi vsak, komur je kaj
do eleganc in prijetne
hoje.

Bersonwerke, Dunaj VI.

Moderno konstruirane Dr. Gasparyja forme

za vsa dela tolčenega in litega umetnega kamena so se obnesle.

Stroji za otle betonske kvadre, stroji za cementni strešnik, stroji za

cementni zidak, stiskalnice za plošče, stroji za drenažne cevi.

Stroji za mešanje betona. — Kamenolomni stroji.

Naprave za žlahnti omet.

Naprave za izmivanje in sortiranje peska in kremenca. Strojna tvornica

Dr. Gaspary & Co., Markranstädt pri Lipskem.

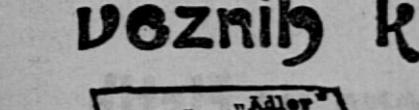
Brošura št. 24 prosta. Obisk se želi.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporoča svojo bogato zalogu

voznih koles

Šivalni stroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
voženje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
Pletilni stroji
vseh velikosti.

poprej Henrik Korn)

pokrivaler streh in klepar, vpeljalec
strelodvodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim skriljem z asbest-cementnim skriljem (Eternit) patent Hatzschek z izbočno in ploščato opoko, lesno-cementno in strešno opoko.

Vsa stavbinska in galerijska kleparska dela v priznano solidni izvršitvi. Hišna in kuhinjska oprava. Postokljena posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Novosti za jesensko sezono
kakor tudi
OBLEKE PO MERI
najnovejše oblike pri:

B. Götzl Ljubljana
Mestni trg 19 — Stari trg 8.

Modni salon
M. Seđej-Štrnaš

priporoča cenjenim damam 929
:: klobuke le najfinejše izvršbe. ::
Žalni klobuki vedno na razpolago.
Ljubljana, Prešernova ulica. Palača Mestne hranilnice.

Priporočamo špecijalno
damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg štev. 9. — Lastna hiša.

Krasne KOSTUME,
KRASNE PLAŠČE,
NOĆNE HALJE, KRILA.
BLUZE Fine JOPICE,
ZIMSKE PLAŠČE,
BOE IN MUFE,
PERILO.

Otroške oblekice in plašče za mladenke.
Higienično perilo in druge potrebštine za nevorenjenke.
Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Ivan Bizovičar
umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16
priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago :: za izposojevanje :: ob mrtvačkih odrih drevesne cvetlice, kakor tudi najfinejše dekoracijske cvetlice za dvorane :: in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne sadike do najžahnejših cvetlic in zelenjadi. Sprejemam tudi naročila za na deželo. Vsa naročila se izvršujejo :: točno in solidno. :: Brzojavke I. Bizovičar, :: vrtnar, Ljubljana. ::

Lepo, veliko, suho in svetlo
skladišče

se odda. 3584
Več pove Julij Meini, uvoz kave,
Šelenburgova ulica št. 7.

Vinko Majdič
valjčni mlin v Kranju
(Kranjsko).

Največja proizvajanja priznano na, boljših pšeničnih mok in krmnih izdelkov ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo, kako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 65
V Ljubljani, Cerknični, Trnovem, Podgradu, Trstu, Fiumi, Reki, Zadru, Splitu, Ercegovem, Kotorni, Sv. Luciji ob Soči, Beljaku, Celovcu, Izomostu, Bolcanu in Tridentu.
Brzojavki: Valjčni mlin, Kranj.

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.
Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnizjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencov.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Brzojavki: Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

PATENTE

vseh dežela izpostavlje inženir
W. GELBHAUS. oblastveno avtor. in zapriseden patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Pozor, matere!

Za otroke je ob pričetku odvajanja najboljše redilo
Phosphatine Fallières.

Lahka prebavnost, dober okus, velika redilnost olajšajo dobivanje zob in uspešno vplivajo na tvoritev kosti. — Velika steklenica za 3 tedne K 3-80 Dobiva se v Ljubljani v lekarni pri Zlatem jelenu in v lekarni Piccoli.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12:50—16:50.

J. POGAČNIK

Zaloga pohištva in **mizarstvo.** Ljubljana, Marije Te-tapetniškega blaga. rezije c. 11 (Kolizej).

Zaloga spalnih ter jedilnih sob v različnih : najnovejših slogih. :

Zaloga otomanov, di-vanov, žimnic : in otroških vozičkov.

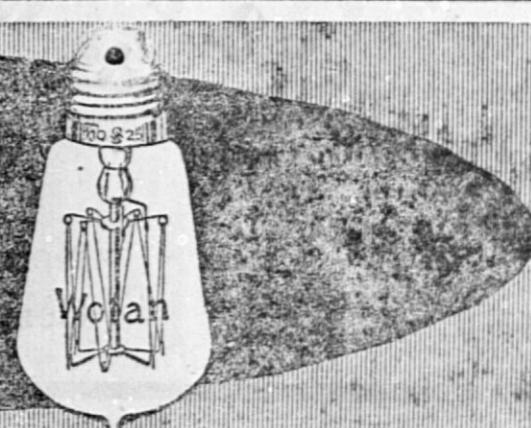
Spalnica v amerikanskem orehu
350 kron.

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni omarici, 1 umivalnik z marmor. ploščo in ogledalom.

Wotan
svetilka

z vlečeno
svetilno žico

V zalogi pri
elektrarnah in instalacijah

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranične vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

430/40

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.